

OGLASAJTE V
NAJBOljSEM
SLOVENSKEm
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIII.—LETTO XXXIII.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), DECEMBER 22, 1950

STEVILKA (NUMBER) 248

NOV GROB

Nemci so proti temu, da bi jo Zapad oborožil

FRANKFORT, Nemčija.—(Drew Middleton v "New York Times")—"Da bi se boril? Za kaj pa? Naj se kar Amerikanci in Angleži tepejo, in ne jaz."

Te besede, katere je izrekel neki mlad voznik tovornega avta med Wiesbadenom in Kolonam, povedo veliko o stališču povprečnega Nemca o ponovni oborožitvi Nemčije.

Ni povedo vsega. Precej je takih, ki so za oboroženje. In veliko jih je, ki o oboroženju sploh govoriti nočejo; in ne mislim komunistov.

Dve stvari, na katere je Zapad pozabil

Dve stvari sta, na katere so zapadne države, oziroma Amerika, pozabile v zvezi z načrti za ponovno oboroženje Nemčije.

Prva je dejstvo, da tako vladata v Bonnu kakor socialisti, ki ji stoje v opoziciji, zahtevajo, da se Nemcem prizna popolna enakost, predno booo pristali na oboroženje. Zapadne sile se tudi tragično motijo, aksi si domisljajo, da bi nemška oborožena sila bila celo daleč podobna nemški vojski iz 1941 ali celo 1944. Dočim vojska je poginila na stotih bojiščih drugje svetovne vojne.

Drugo važno dejstvo je to, da je nemško ljudstvo zmeleno in prestrašeno že ob sami misli na ponovno oboroženje. In to so vse, kar bi se morali boriti, ne pa političarji v Bonnu in drugod.

Oboroženje bi služilo
sovjetom za izgovor

Dočim vlada Zapadne Nemčije uradno ni dala skoro nobene pozornosti svarili Rusije, da oboroženja Nemčije "ne bo trpela," pa obstoje dokazi, da vlada te grožnje ni pozabila, in isto tako ljudstvo.

Neki nemški socialist je danes rekel, da bi ponovno oboroženje sicer ne utegnilo biti direkten povod za vojno, pa bi dalo sovjetskim voditeljem psihološko bozo, s katero bi jim bilo mogče rusko ljudstvo pripraviti na agresivno vojno. Izjavil je: "Ako bi se rusku ljudstvu taka vojna predločila kot vojna, s katero naj bi se prepričala ponovitev tega, kar je Rusija doživel v letih 1941-42, bi jo rusko ljudstvo najbrže podprlo."

MLADI BEGDOLL DOBIL PET LET ZAPORA

NEW YORK, 21. dec.—Alfred Begdall, 23 let star sin notoričnega izbegovalca pred vojaško službo v prvi svetovni vojni, je bil danes obsojen na pet let zapora, ker se ni registriral za vojaško službo.

Stalin je bil včeraj star 71 let

MOSKVA, 21. dec.—Danes je sovjetski premier Josip Stalin obhajal svoj 71. rojstni dan.

Sovjetski tisk je kot običajno objavil dolge članke in iz vseh delov dežele so prihajali pozdravi in darovi iz kolektivnih kmetij, tovarn in šol. Toda običajni sprejemni in koncerti so letos izostali.

Koikor znano, je Stalin dan prebil pri svoji delovni mizi, zvečer pa se bo v Kremelu vršila večerja, pri kateri bodo prenjerji delali družbo samo njegova tretja žena Roza, njegova dva otroka in ena vnukinja.

MARY KASTELIC

Kakor smo včeraj poročali, je premijni včeraj zjutraj ob 6. uri v St. Alexis bolnišnici Mary Kastelic, rojena Sajina, starca 74 let. Stanovala je na 15405 Holmes Ave. Doma je bila iz vasi Podbežek pri Podgradu, fara Hrušica na Primorskem. Tukaj ne zapušča nobenih sorodnikov, le ožjo prijateljico Josephine Barbo in druge znane. V starci domovini zapušča brata Josepha in dve sestri Terzijo in Ano. Soprog Frank je umrl novembra meseca l. 1949. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 9. uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzetje ob 9:30 uri in nato v črniško grobničo na pokopališču Calvary.

Novi uradniki

Na letni seji društva Mir št. 142 SNPJ so bili izvoljeni sledči uradniki za leto 1951:

Predsednik Anton Bokal, podpredsednik Frank Komadar, tajnarka Frances Salminch, zapisnica Frances Susek, voditelj John Ilavar, nadzorniki August F. Svetek, Peter Adam in Frank Ludvik. Redne seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9. uri dopoldne. — Tajnik bo pobirjal asesment za tekoči mesec v soboto, 23. in tork, 26. decembra. Članstvo je naprošeno, da vsaj v tem mesecu točno plača svoj asesment, da se tako zamebre ob času zaključiti letne račune.

Društvo Vipavski raj št. 312 SNPJ je izvolilo sledeči odbor za prihodnje leto: Predsednik John Strancar ml., podpredsednik Krist Marc, nadzorni odbor: Louis Cebon, predsednik, Krist Lokar in Mary Kobal, zastopnika za federacijo SNPJ John Strancar ml. in Frank Naglič, za farmo SNPJ John Strancar st. in Louis Cebon, za SANS Anton Skapin in Stefan Černigoj. Društvo bo tudi v bodoči podpiralo vse kulturne in napredne ustanove.

Zensko društvo Carniola št. 493 L TM je na letni seji izvolilo sledeče uradnice za leto 1951: Šefka predsednica Mary Bolta, predsednica Josephine Stwan, podpredsednica Christine Glavan, duhovna voditeljica Agnes Zobetz, rediteljica Mary Mahne, spremjevalka Amela Dzeljan, straža Mary Vesel, zapisnikarica in bolniška tajnica Julia Brezovar, 1173 E. 60 St., EN 1-4758, tajnica Pauline Debevec, 1287 E. 169 St., IV 1-2048, nadzornice Frances Tavčar, Jean Paik in Ursula Unetic, zastopnici za Klub društva SND Josephine Stwan in Julia Brezovar, za letno konference SND Josephine Stwan. Letne seje se bodo vršile vsako prvo sredo v mesecu ob 7:30 uri v dvorani št. 1 Slov. nar. doma na St. Clair Ave.

Naročajte, šrite in čitate Enakopravnost!

MARA TAVČARJEVA:

MIR LJUDEM ..

Kazalec se časa v bodočnost pomika, v povestnico piše tik-tak, po svoji si volji pot človek usmerja k ljubezni—svetlobi, k sovraštvu in v mrak.

Duh apokalipse v viharna obzorja v grozoto brezmejno nad ljudstvi drvi, da uniči kulturo, uniči življenja, resnice-pravice pečate zdobji.

Človeštvo kam greš in kam se pogreša ob glasu orožja, grmenju topov? Kam greš in kam pelje sovraštvu te cesta? V potoke krv in grmade grobov.

Ob rojstvu Mesije šel glas je po svetu: "Mir dobrim ljudem" za veseli pozdrav, zaslpljen in zmeden od strasti brezvestne zdaj človek pošilja smrt iz višav.

O, pridi Besednik, ki s svojo modrostjo boš ljudstva po svetu sovraštvu otel in zbor milijonski bi pesem v slogi, o bratski ljubezni in miru zapel.

Mara Tavčarja je gornje pesmi, katero nam je poslala iz Ljubljane, priložila list, na katerega je zapisala: "Želim, da bi v prijetni slovenski domačnosti, zdravju, zadovoljnosti praznute božič, Silvestro in novo leto. 1851 naj bi bilo polno lepih uspehov, toples vezi z domovino, naš slovenski dom pa naj se dvigne na višavo v ponos in čast vseh Slovencev, ki 'v srcu dobro mislim'."

TRUMANOV HCERI SE OBETA KARIERA V RADIJU IN TELEVIZIJI

NEW YORK, 21. dec.—Radijsko omrežje NBC je danes naznalo, da se pogaja z Miss Margaret Truman, hčerko predsednika Zedinjenih držav, v svrhu nastopov v radiju in televiziji. Na stopati ima kot pevka in v komediji.

Uprava izjavlja, da je Miss Truman vzbudila pozornost, ko je pred par tedni nastopila kot gost v programu, ki ga vodi igralka Tallullah Bankhead. Rečejo je, da nima dejstvo, da je Miss Truman hči predsednika, nobene zveze s pogajanjem.

Koliko plače bo dobila Miss Truman za svoje nastope, ni znano, ampak omenjene so bile številke, iz katerih se da sklepati, da utegne na letni dohodek značil več kot \$100,000; koliko prejema njen oče kot predsednik Zedinjenih držav.

BELGIJA SKLENILA
POVECATI SVOJO ARMADO

BRUSELJ, 21. dec.—Belgijska zbornica je danes odobrila predlog za zvišanje svoje armade z 80,000 na 150,000 mož.

Vožnja s taksiji se podraži

Yellow Cab Co. je te dni podpisala novo delovno pogodbo z vozniki, ki bodo poslej dobivali višje plače. Včeraj pa je bilo naznanjeno, da se bo podražila vožnja s taksiji, in sicer 5 centov za vsako četrtnino milje. Nova cena bo 30 centov za prvo četrtnino milje in 5 centov za vsako nadaljnjo četrtnino milje.

Pobiranje asesmenta

Tajniki društev, ki zborujejo v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., bodo noco pobirali asesment v spodnji dvorani. Člani društva Naprej št. 5 SNPJ, ki ne morejo priti plačati noco, lahko poravnajo svoj asesment v soboto med 6. in 8. uro zvezcer v starem poslopju, soba št. 6, zgoraj.

Misionar poklican domov radi pisma o kitajski situaciji

NEW YORK.—Baptistični misionar dr. Dryden J. Phelps, ki se že 21 let nahaja na Kitajskem, je bil od misijenskega odbora svoje cerkve poklican domov, da pojasni sipmo, katerega je priobčila pod njegovim imenom revija "Sovjet Russia Today."

V omenjenem pismu je kitajska revolucija označena za "največji dogodek v preradi človeškega duha, kar jih pomni zgodovina, in za "najbolj dinamičen dogodek v zgodovini sploh."

Pismo dalje označa kitajsko revolucijo za "najglobljo človeško izkušnjo, katero sem kdaj doživel," potem pa dostavlja: "Ob strani teh komunistov je na delu Bog."

Ameriški tisk ne piše resnejce, pravi pismo

Med ostalim je v pismu rečeno, da je vlada Južne Koreje prva napadla Severno Korejo in da je 95 odstotkov poročil, ki jih priobčijo časopisi v Ameriki glede položaja na Daljnem vzhodu, "absolutno neresničnih."

Tajnik baptističnega misijenskega odbora dr. Jesse R. Wilson je o dr. Phelpsu rekel, da je "sijajan mož," toda včasih malo "čuden." Neki drug član odbora pa je izrazil mnenje, da utegne biti pismo le igra, s katero si skuša dr. Phelps utrditi pri kitajski vladi, v nadi, da mu bo mogoče nadaljevati z misijonskim delom na Kitajskem.

Dr. Phelps, ki je vnuk pokojnega Williama Lyona Phelps, ki je bil predsednik univerze Yale, je prideljen univerzi Union v mestu Cengtu v zapadni Kitajski.

Bolezen

Društvo Loyalites št. 590 SNPJ priredi svojo letno božično pleśnie veselico v pondeljek, 25. decembra v Slov. domu na Holmes Ave. Johnny Pecony orkester bo igral vesele poskocene in postreglo se bo z vsako-

vrstnim okrepčili. Društvo se priporoča za obilen poset. Božična veselica

V University bolnišnici se na

VECINA AMBASAD BO OBHAJALA BOŽIĆ MIRNO IN BREZ ZABA

WASHINGTON, D. C.—Povpraševanje med tujimi ambasadami v Washingtonu je odkrilo, da bodo zastopniki raznih držav letos obhajala božične praznike zelo mirno in brezhrupno. Edina izjema je sovjetska ambasada.

Britska ambasada ne bo imela nikake družabne prirede. Ambasador Sir Oliver Franks in njegova soprona bosta prebila večer s svojimi malima hčerkama ob božičnem drevescu. Francoski ambasador in soprona bosta odšla "nekam na delo," zato bo poslopje ambasade temno.

Zastopništa satelitskih držav so odgovorila, da nimajo nobenih načrtov, oziroma, da božiča itak ne obhajajo.

Toda ena izmed tajnic sovjetske ambasade, ki se nahaja v bliži elegantni Pullman rezidenci, je sporočila, da se bosta a božič, ki ga Rusi obhajajo 31. decembra namesto 25. decembra, vršili dve veliki zabavi, ena za odrasle, druga pa za otroke, z božičnim drevescem in izmenjavo daril.

"Imeli bomo tudi mnogo pesja in ples za odrasle in otroke," je rekla tajnica.

Prestrel operacijo

V Hanna House University bolnišnici se nahaja poznan William Wapotich, sin dobro poznan družine Mr. in Mrs. Anton Wapotich iz 892 E. 73 St., ki je naglo zbolel in bil oddelan v bolnišnico, kjer je srečno prestal operacijo na slepiču. William je aktiven pri društvi tajnik Kluba društev Slov. doma na St. Clair Ave. Prijatelji ga lahko obiščejo, mi mu pa želimo, da bi do Novega leta že popolnomu okrevale!

Božična veselica

V University bolnišnici se nahaja resno bolan dobro poznan Mike Podboy iz 15250 Lake Shore Blvd. Obiski niso dovoljeni. Upamo, da se mu ljubo zdravje kmalu povrne!

Vlada vztraja na svojem stališču glede avtih cen

WASHINGTON, 21. dec.—Agencija za ekonomsko stabilizacijo je zavrnila nove ugovore s strani General Motors Co. in drugih avtomobilskih korporacij proti odredbi, s katero je bil ukazan povratek k cenam, ki so obstojale 1. decembra.

Avtomobilске korporacije so vladu posvarile, da bo odredba postavila v nevarnost klavzule za avtomatično zvišanje delavskih mezd vzdobjeno v višji življenski stroški. Na to je opozorila vladu tudi CIO unija avtih delavcev.

Toda vlada je odgovorila, da je odredba za povratek k cenam z dne 10. decembra "povsem pravilna" spričo dobitčkov, ki jih so napravile avtomobilске korporacije zlasti, odkar se je začela vojna na Koreji.

Zahtevo za 7 dni predhodnega naznamila povščkov

Nadaljni korak, ki je bil podprt v naporu za kontrolieranje cen, je akcija iste agencije, ko je telegrafično obvestila vse industrije v deželi, ki imajo pol milijona dolarjev ali več prometa na leto, da pošljajo vladu najmanj 7 dni predhodnega naznamila o vsakem nameranem povščku cen, ki bi prizadele širši konzum.

Agencija očvidno želi vse povščne cen študirati in potem priročati, da se ali omejijo ali pa zpopustijo.

Prostovoljna

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNIN)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecov)	5.00
For Three Months—(Za tri meseca)	3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecov)	6.00
For Three Months—(Za tri meseca)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

OB BOŽIČU

BOŽIČNI ČAS—čas miru, čas dobre volje, čas spominov . . . Kot da bi človek rekel: "Dober dan, kako se imate?"—tako gladko steko besede z jezikom.

Lepe, vznešene in plemenite so besede, in nehoti se ti poraja v glavi misel: "Glej, zmotil si se, preostro si sodil . . . svet ni tako slab, ni tako ničvreden in v grehe zakopan, kot se ti je zdelo . . . Na ustnicah je smeh, v očeh je dobra volja, le dobro ti želijo tvoji bližnji . . .

ČAS MIRU . . . Kakšnega miru?

Tudi na njivi božji, kjer mrtvi snivajo nevzdržanno spanje, je mir . . . Ne želimo si miru mrtvih, ki nam je usojen vsem, ki smo otroci človeka . . . Mi želimo mir, kakršen se naseli v srcu dobrega delavca, ko se zvečer po dokončanem trudapolnem delu vrne v krog svoje družine, svest si, da je spolnil svojo dolžnost napram svojim dragim . . . Mir, ki blaži, ki plemeniti, ki vlija v trudno dušo novo življenje, nova pričakovanja, nove nade v boljšo in jasnejšo bodočnost.

ČAS DOBRE VOLJE . . . Bodи dober, misli dobro, govor dobro, delaj dobro!

Bodi dober oče, dober mož, dober sin, dober brat . . . Bodi dobra mati, dobra žena, dobra hči, dobra sestra . . . Bodimo dobi ljudje!

In to ne samo o božiču, ko je dobrota v modi.

Ne bodimo farizeji, naj ne bo na naših ustnicah smeh le tiste dni, ki so predpisani.

Delimo dobro tudi ostale dni v letu, čeprav so na koledarju samo črno zaznamovani . . .

ČAS SPOMINOV . . . Misli nam poletajo preko širnega morja v ljube slovenske vasice, v trge in mesteca, kjer smo prvič snivali prelestni božični sen . . . Kaj vsega bi ne dal sleherni izmed nas, če bi mu bilo dano, da potisne neizprosni kazalec časa nazaj v presrečni čas mladosti, da bi se povrnili tisti čarobni dnevi, ko še nismo poznali gremnosti in razočaranj, ko so bile naše misli in želje prav tako čiste kot snežna plan za vasjo, ko so bila naša srca tako polna čudežnih melodij kot zvon, ki je opolnico vabil zemljane v hram božji.

Težko se je iztrgati spominom presrečnih dni mladosti . . . Toda treba je, bolje je tako.

Zivljenje stoji pred nami, življenje trdih realnosti.

Samo trenutek za spomine, da se dotaknejo duše, da potrkojajo na srca, potem pa—naprej . . .

UREDNIKOVA POŠTA

Kalifornijski rojaki na delu za pomoč Jugoslaviji

San Francisco, Calif.—Po dolgem času smo se tudi v San Franciscu pričeli organizirati za pomoč vsled suše prizadeti Jugoslaviji. Prve korake je napravil Brotherhood of Saint Blas in iz svoje blagajne daroval \$1,000 za financiranje in priprave vseh tukajšnjih podpornih in kulturnih društev v eno grupo, da združeni pričnemo nabirati prostovoljne darove, da olajšamo oziroma zboljšamo življenje naših rodnih bratov v sestri onkraj oceana.

Ne ozirajmo se, kdo je pričel kolo vrteti. Ne gre se za vero, čast ali politiko. Gre se za pomoč našemu narodu. Čast vsekemu, kateri ima toliko poguma in narodnega čuta, da dela za boljšo bodočnost našega naroda, ki v naši rojstni domovini Jugoslaviji od glada umira!

V pripravljalni odbor so bili izvoljeni sledčci: Peter V. Knežgo, predsednik; Peter E. Kurnick, podpredsednik; Frank Kuchan, tajnik; J. Perecic, blagajnik. Za poročevalce in oglaševalce pa: J. J. Krpan, P. E. Kurnick in Peter Obed.

Veliki deli Californije so postali podobni jezerom. Kamor pogledamo, vidimo, kako voda

podira poslopja in si išče nove poti do morja. Tudi od teh poplav oddaljeni nismo zadovoljni s preobilico dežja. Mnoge strehe so postale kot ribniška rešeta. Ako se deževni bogovi kmalu ne premislijo, bomo primorani dežnike razenjati nad strehami. Na ta način bomo nekoliko podaljšali zgodovino sončne Californije.

Peter E. Kurnick.

Nocoj bodo slike v AJC

Euclid, Ohio—Kakor ste že gotovo čitali, bo Joseph Zele ml. nocoj, 22. decembra kazal slike o otvoritvi našega doma na Recher Ave. Pridite, da boste videli, kako smo se postavili, ko smo ponosno korakali v naš nov hram, ker vsak sam sebe rad vidi posebno na "movie picture."

Po teh slikah bomo pa sledili našemu prijatelju Antonu Novaku po celi Jugoslaviji. Mr. Novak je posnemal slike, ko se je nahajal na obisku svoje rojstne domovine prošlo poletje. Gotovo boste z zanimanjem sledili priporočili naše prelep Jugoslavije, katero imamo še vedno v spominu.

Pripeljite s seboj tudi vaše hčere in sinove, prijatelje in sorodnike. Vabimo vas vse v našo Belo Ljubljano nocoj. Začetek točno ob 8. uri. Slike se bo kazano v spodnji dvorani. Vstopnina je samo 25 centov za osebo. Priredba se vrši pod pokroviteljstvom Kluba društev AJC, v katerega imenu vas vse prijazno vabim na obilen poset.

Mary Medvešek.

Sin piše četu s potovanja

Prošlo poletje je dobro poznani Mr. John Močnik iz 1964 E. 221 St., Euclid, Ohio, prejel od svojega sina Stanley zanimivo pismo, v katerem mu je sin opisoval različne kraje s potovanja tekmo počitnic.

Stanley se je, predno je šel na potovanje v Californijo, ustavil pri očetu v Clevelandu. S svojo družino živi že več let v Floridi. Izčerek pisma je sledeči:

"Dragi oče!
Nocoj smo se znašli na južnem delu San Francisca. Potem, ko smo zapustili Cleveland, smo se vozili toliko časa, da smo še prvi večer dospeli v West Chicago. Ker smo imeli lepo vožnjo, smo hitro dospeli na mesto, in sem imel toliko časa, da sem dve uri prebil v družbi nekega moža, ki sem ga srečal v Angola, Ind.

"Vožnja skozi zapadnih平原 je bila, vroča kot sam satan. Dospeli smo v Badlands južne Dakote, ko je sonce začelo zahajati, ki je najbolj slikovit prizor, ki sem ga še kdaj videl. Od tam smo se počali v črne hribi, ki pa so zopet nekaj nepopisnega. Vrh tega gorovja je vedno poln snega, kar je bilo veselje za našega malega Gary, ki kar ni mogel strpeti da se ne bil šel kepati. En večer smo spali v kabini iz hladov vrh tega gorovja. Kako dober občutek smo imeli! Tisti večer sem se z malim Garyjem in dvema fantoma, ki prihajata iz Zagreba, postal na jezo. Odšli smo po večerji in se podali na vrh gorovja, kjer smo ostali do mraka, si potem napravili majhen ogenj in pekli marshmellows, nakar smo ob luninem svitu zopet jahali nazaj.

"V petek smo prišli v Yellowstone Park, kjer smo ostali dva dni. Dasirovno je tu prav lep park, o katerem se toliko piše, smo bili nemalo razočarani, kajti pričakovali smo vse kaj druga. V torkem smo prišli v Boise, Idaho, kjer smo ostali čez noč, zjutraj zgodaj pa se podali k Trigerjevem, ki so skoro osupili, ko so nas zagledali, saj niso pričakovali, da bi se tam znašli. Trigerjevi žive skoro na vrh hribov, to je okrog 7,000 čevljev visoko. Prebili smo tam en dan in smo si imeli kaj dosti za po-

vedati, saj smo večkrat kar vsi hkrati govorili. Zelo žal nam je bilo, da nismo mogli ostati tam dalj časa, a čas beži in treba se je požuriti.

"En večer smo prebili v Reno, Nevada, katero mesto je tako razvito, in reči moram, da nisem še videl mesta, v katerem bi bilo vse tako odprtoto kot tu. Zanimivo je to mesto. Od tu smo šli svojo pot naprej, in dospeli

v San Francisco, kjer bomo prebili nekaj dni, nakar se bomo moralni požuriti, da pridevo znotrim koncem meseca.

"Dragi oče, nikoli nisem verjel, da je ta naša dežela tako velika in tako krasna, kot je. Potovanje po njej je nekaj nepozabnega, in svetujem Ti, da si jo ob prvi priliki ogledaš in se razveseliš ob njeni lepoti in privlačnosti."

POLJA SE UMIKAJO HIŠAM IN TOVARNAME

Neodvisnih kmetov, ki živijo samo od svojega kmetstva dela, je danes pri Piščancih še šest, in sicer: Rudolf Piščanc, Josip Piščanc, Josip Volpi, Anton Bačić, Anton Piščanc in Antonija Piščanc. Nekoliko više pri Lajnarju sta še dva: Ivan Marijan Ferluga in Just Piščanc; še više, tam kjer se konča stara cesta (Trgovinska ulica), Josipina Cesar in Vinko Cesar; spodaj globoko pod staro cesto tudi dva: Jakob Švagelj in Karlo Sošič. Skupno število krav znaša približno 30 in en sam konj. Nekaj krav imajo tudi tisti posestniki, ki le deloma živijo od poljedelstva, in najemniki nekatrili posestev.

V Ščedni, kjer je bilo nekdaj lepo število premožnih kmetov, ki so imeli mnogo izvrstne zemlje tudi pri Sv. Mariji Magdaleni Spodnji in Carboli in pridevali znamenito ščedensko vino in mnogo olja, gre vinogradništvo vedno bolj navzdol. Meščani so hodili nekdaj, posebno ob nedeljah, v trumah pit ščedensko vino, o katerem so peli, da je "sladko kakor balzam."

Najprej so plavži in druge tovarne izpodrinile mnogo vinogradov, potem pa se je začela nekdanja vas, zdaj že veliko predmestje, širiti tja, kjer so bile prej najlepše njive. Vsa južna stran ščedenskega griča, od vrha do morja in do dolinice z mestno klavnicijo in zloglasno rizarno, se je korenito spremenila. Kjer so bile nekdaj bujne njive in pozne moderni vinogradi, naletimo zdaj večinoma na hiše z vrtovi in tovarne. Bolj kompaktni vinogradi so le še na griču Sobotnja k-Turkovec med omnenjeno dolinico in Zavljami. Sicer pa so med zadnjimi vojno tudi tam bombe razrile in uničile mnogo lepih vinogradov.

Še posebno velja to za italijansko gospodarstvo, v katerem je vključila Zvezna vojaška uprava. Sam Dayton, načelnik Marshallovega plana za Italijo, je izjavil, da prodajajo italijanski špekulantl določene proizvode celo petkrat dražje, nego so jih kupili od proizvodnika. Radi te nenasnitne požrešnosti brezvestnih špekulantov ne propadajo te naše kmetije, ampak pa tako, kakršne so. Prenizke se zdijo le, ker je življenje predrago. Draginja pa je posledica prevelike razlike med ceno, po kateri proda proizvajalec svoje blago, in ceno, ki jo mora za to blago plačati potrošniki pri nakupu v nadrobni trgovini. Kolikor bolj bi uspeli to razliko zmanjšati, toliko cenejše in lažje bi postalo življenje.

Še posebno velja to za italijansko gospodarstvo, v katerem je vključila Zvezna vojaška uprava. Sam Dayton, načelnik Marshallovega plana za Italijo, je izjavil, da prodajajo italijanski špekulantl določene proizvode celo petkrat dražje, nego so jih kupili od proizvodnika. Radi te nenasnitne požrešnosti brezvestnih špekulantov ne propadajo te naše kmetije, ampak pa tako, kakršne so. Prenizke se zdijo le, ker je življenje predrago. Draginja pa je posledica prevelike razlike med ceno, po kateri proda proizvajalec svoje blago, in ceno, ki jo mora za to blago plačati potrošniki pri nakupu v nadrobni trgovini. Kolikor bolj bi uspeli to razliko zmanjšati, toliko cenejše in lažje bi postalo življenje.

Ako bi bile razmere za kmete nekaj bolj ugodne, bi bilo v nedolnem delu v skrajno mršavo. (Res, res je to slabo in skrajno mršavo, če človek krši postavo, pa naj bo to v Ameriki ali v Jugoslaviji.)

—NOVA DOBA

Glavno mesto Jeruzalem, kot je omenjeno, je razdeljeno med kraljevino Jordan in republiko Izrael. Mesto Bethlehem tudi pripada arabski kraljevini Jordanu, Nazaret in Galileja pa rednemu Zdrženemu narodu.

Industrija in poljedelstvo se v republiki Izrael hitro razvija. To omogoča denarna pomoč Židov iz vseh delov sveta, v veliki meri pa tudi židovski znanstveniki in profesionalci vseh vrst, ki so prišli tja iz Evrope in drugih delov sveta. Izvozna in uvozna banka v Washingtonu je dala Izraelu 35 milijonov dolarjev posojila. Židje upajo, da bodo v doglednem času iz Palestene, ki je v njihovi upravi, spet napravili deželo, v kateri se bo postala cedila med in mleko.

—NOVA DOBA

Glavno mesto Jeruzalem, kot je omenjeno, je razdeljeno med kraljevino Jordan in republiko Izrael. Mesto Bethlehem tudi pripada arabski kraljevini Jordanu, Nazaret in Galileja pa rednemu Zdrženemu narodu.

Industrija in poljedelstvo se v republiki Izrael hitro razvija. To omogoča denarna pomoč Židov iz vseh delov sveta, v veliki meri pa tudi židovski znanstveniki in profesionalci vseh vrst, ki so prišli tja iz Evrope in drugih delov sveta. Izvozna in uvozna banka v Washingtonu je dala Izraelu 35 milijonov dolarjev posojila. Židje upajo, da bodo v doglednem času iz Palestene, ki je v njihovi upravi, spet napravili deželo, v kateri se bo postala cedila med in mleko.

—NOVA DOBA

Glavno mesto Jeruzalem, kot je omenjeno, je razdeljeno med kraljevino Jordan in republiko Izrael. Mesto Bethlehem tudi pripada arabski kraljevini Jordanu, Nazaret in Galileja pa rednemu Zdrženemu narodu.

Industrija in poljedelstvo se v republiki Izrael hitro razvija. To omogoča denarna pomoč Židov iz vseh delov sveta, v veliki meri pa tudi židovski znanstveniki in profesionalci vseh vrst, ki so prišli tja iz Evrope in drugih delov sveta. Izvozna in uvozna banka v Washingtonu je dala Izraelu 35 milijonov dolarjev posojila. Židje upajo, da bodo v doglednem času iz Palestene, ki je v njihovi upravi, spet napravili deželo, v kateri se bo postala cedila med in mleko.

—NOVA DOBA

Glavno mesto Jeruzalem, kot je omenjeno, je razdeljeno med kraljevino Jordan in republiko Izrael. Mesto Bethlehem tudi pripada arabski kraljevini Jordanu, Nazaret in Galileja pa redn

UDOVICA

POVEST IZ 18. STOLETJA

Napisal: I. E. Tomić

Poslovenil: Štefan Klavs

(Nadaljevanje)

"Strašno, grozno!" je klicala Gita neprestano.

"Kakšno življenje boš imela s takim možem, ti, ki tako ljubiš družbo in svet! Do sedaj te je vse ljubilo in se zbiralo okoli tebe, a odslej se te bodo vsi ogibali, vsi bodo hodili mimo twojih vrat, a tebi jih bodo pred nosom zaprlji. Jaz sem prva, ki bom takoj storila, če me ne pošluša, da se odrečeš izdajalcu."

"Imej vendar z menoj potrjenje", je prosila Gita v joku. "Vse je prišlo tako nenačno, da se še zavesti ne morem . . . Joj, kako sem nesrečna!"

"Mogla bi biti še nesrečnejša!" je povzela baronica. "Ne pozabi, kar sem ti rekla, vse to se izpolni. Pomišlj vendar na nedolžna otroka . . . Ali je prav, da bi tudi ona dva trpeča radi tebe? Ali nimaš srca, da ju pustiš trpeti radi tebe?"

Gita je samo klonila z glavo, dokor bi hotela reči, da se strijina z baroničnimi besedami, a spgovorila ni besede.

"Ti si mlada, poleg tega še lepa in bogata", je nadaljevala baronica, ki je kovala železo, dokler je vroče, "ne boj se, najdeš še moškega, kakoršen je Krištof in še boljšega. Sedaj ga se ljubiš, pa misliš, da ga ne boš mogla pozabiti. To vse mine. Ozdraviš in si izbereš drugačja moža, na katerem ne bo madeža. Tedaj mi boš se hvaljena, da sem te rešila od nezgodnega in sramotnega življenskega."

V tem nekdo potrka na vrata.

"To jo on!" reče hitro Gita v veliki vznemirjenosti pa je hotela odići v drugo sobo.

"Ave!" se je oglašila baronica ter ustavila Gito z močno roko, da je morala ostati v sobi.

Krištof je stopil v sobo in, ko je videl baronico z Gito, posled-

V blag spomin

ob prvi obletnici odkar je umrl naš ljubljeni soprog

**JOSEPH
ZUPANČIČ**

Zatisnil je svoje mile oči
22. decembra 1949

Oj, usoda, ki življenje kar naenkrat zagrenje, radost nam v trpljenju bridko z enim mahom spremeni.

V hladni zemlji zdaj počivaš, učihni je Tvoj milji čas, a v srcu mojem so spomini, neizbrisni prav do konca dni.

Žalujoča soprga Jennie
hčerka in zet
braje in sestre

Cleveland, O., dne 22. dec. 1950

FRANK SKOFLANC

Svoje mile oči je zatisnil za vedno
dne 24. decembra 1949

Ljubljeni in dragi soprog, prekmalu si odšel od mene, bridka žalost je napolnila srce, ko so Tvoje mile oči ugasnile.

Žalujoča soprga Alice Skoflanc, soprga
ELSIE, pastorka
dva vnuka

Cleveland, O., dne 22. dec. 1950

"Ninče!" je nadaljevala baronica. "Vi niste otrok, temveč zrel mož in zato vas bo vsakdo sodil z isto mero, kakor vašega oceta; in tudi že sodijo vaju tako. Zato ste vi in vaš oče izobčena iz plemstva; vsakdo se vaju izogibljevati in beži od vaju, kakor od gobavev, ker sta izdala lastno kri. Ali ni tako?"

"Krivico mi delate, Bog mi je priča!" je rekel Krištof z globokim vzdihom. "Oni, ki sedaj beže od mene ter se me izogibljejo, niso boljši od mene."

"To je sedaj vseeno," je privstivala baronica jezno, "svet sodi po zunanjih delih, a v dušo vidi samo Bog. Ne gre za to. Povejte gospod, morete li vi,

kakor plemič, v teh okolščinah zahtevati, da postane Gita žena, soprga možu, čig a rime je omadeževano do groba, možu, ki ga je izobčilo plemstvo iz svoje srede? Ali se držnete prosti, da ta dobra žena zveže svojo in svojih otrok bodočnost z vaso sramotno usodo?"

Krištof je prebledel ter pogledal Gito, a ona njega. Krištof je misil, da je razumel njen pogled, v katerem je odsevala bol, prošnja, ter je odgovoril:

"Ali nisem rekla", mu je prekinila govor baronica, obrnviši se proti Giti, "da se bo izgovarjal na očeta? To je še lepše! Sram vas bodi! Tako torej, vaš oče je delal vse, a vi ste mu pri tem pomagali. Kaj ne?"

"Ne ona!" je zaklicala baronica srdito, prijemši Damjanča za rame. "Vi, vi morate sedaj priznati, če zahtevate, da postane Gita žena izdajica, izobčenca . . ."

Krištof je stal kakor prikeljen na mestu, bled in nem.

"Govorite!" je zapovedala baronica s srditim glasom.

"Ne!" je izustil Krištof thilo in ustnice so mu zatrepetale.

"Ali se odrekate Gite?" je vprašala baronica z istim tonom.

"Da!" je odgovoril Krištof malo jače ter spustil glavo na prsa. Moral je nepopisno trpeti. Čutil se je osramočenega in ponizanega do skrajnosti. V tem hipu je celo verjel, da se je pregrešil nad lastno krvijo in da ni vreden žene, kakoršna je Gita. Odrekel se je, samoma ne bi ona trpela z njim in tem nič ne vem. Ko je oče izročil strica Althanu, sem bil jaz na posestvu. Moja vest je čista.

"Ali slišiš, baronica?" se je vmesala Gita skoro proseče.

"Molči, prosim te!" se je razsrdila Pudencijana nad Gito ter se obrnila proti Krištu: "Vi pravite, da o tem nič ne veste; a povejte mi, kdo vam bo to verjet?"

Krištof je premeril z jezičkom in pogledom ter odšel proti vratoru.

nim pogledom ter odšel proti vratoru.

"Krištof!" je zaklicala Gita za njim ter mu nudila desnico v slovo.

"Ne!" je zavpila Pudencijana ter odrinila Gitino roko. — "Idite!"

Krištof je hitro odšel. Neušmiljena plemkinja ga je zapoldila kakor psa.

"Ti me ubijaš, Pudencijana!" je zastokala Gita ter padla v naslonjač. "Neumnica," je odvrnila baronica osorno. "Prej, nego misliš, pozabiš in takrat mi boš hvaležna!"

X

Z zastrupljenim srcem se je vrnila Gita že drugi dan na svoje posetovo. Bila je nepopisno jezna nad baronicu, pa se je čudila, kako more biti tako slab, da dela le po zapovedi te preobjestne plemkinje. Pričela je mislit, da morda še ni prekasno in da bi se dal do tega vse popraviti. Kaj bi jo moglo zadata, če sporoči Krištu, da naj pride ponjo? Baronica pravi, da je Krištof izdajica; ali on je prisegel, da se ne čuti krivega; pravijo, da je plemstvo izobčilo iz svoje srede Krištofa in njegevega očeta. Pa kaj za to? Kaj pride ponjo? Baronica je, de narja ima dovolj, da ga more trositi, in živeti more tudi izven Hrvatske.

Tako premisljujoč skoro da ni pisala Gita Krištu, da naj se vrne k njej, da naj pride ponjo.

Ali v odločilnem momentu se je prikazala pred njeno dušo strašna podoba baronice. Ko je videla, kako jej bleste njene besne oči in ko je slišala, kako vpije baronica, jo je minula

"Ne ona!" je zaklicala baronica srdito, prijemši Damjanča za rame. "Vi, vi morate sedaj priznati, če zahtevate, da postane Gita žena izdajica, izobčenca . . ."

Krištof je stal kakor prikeljen na mestu, bled in nem.

"Govorite!" je zapovedala baronica s srditom glasom.

"Ne!" je izustil Krištof thilo in ustnice so mu zatrepetale.

"Ali se odrekate Gite?" je vprašala baronica z istim tonom.

"Da!" je odgovoril Krištof malo jače ter spustil glavo na prsa. Moral je nepopisno trpeti. Čutil se je osramočenega in ponizanega do skrajnosti. V tem hipu je celo verjel, da se je pregrešil nad lastno krvijo in da ni vreden žene, kakoršna je Gita. Odrekel se je, samoma ne bi ona trpela z njim in tem nič ne vem. Ko je oče izročil strica Althanu, sem bil jaz na posestvu. Moja vest je čista.

"Ali slišiš, baronica?" se je vmesala Gita skoro proseče.

"Molči, prosim te!" se je razsrdila Pudencijana nad Gito ter se obrnila proti Krištu: "Vi pravite, da o tem nič ne veste; a povejte mi, kdo vam bo to verjet?"

Krištof je premeril z jezičkom in pogledom ter odšel proti vratoru.

"Ne!" je zavpila Pudencijana ter odrinila Gitino roko. — "Idite!"

Krištof je hitro odšel. Neušmiljena plemkinja ga je zapoldila kakor psa.

"Ti me ubijaš, Pudencijana!" je zastokala Gita ter padla v naslonjač. "Neumnica," je odvrnila baronica osorno. "Prej, nego misliš, pozabiš in takrat mi boš hvaležna!"

X

Z zastrupljenim srcem se je vrnila Gita že drugi dan na svoje posetovo. Bila je nepopisno jezna nad baronicu, pa se je čudila, kako more biti tako slab, da dela le po zapovedi te preobjestne plemkinje. Pričela je mislit, da morda še ni prekasno in da bi se dal do tega vse popraviti. Kaj bi jo moglo zadata, če sporoči Krištu, da naj pride ponjo? Baronica pravi, da je Krištof izdajica; ali on je prisegel, da se ne čuti krivega; pravijo, da je plemstvo izobčilo iz svoje srede Krištofa in njegevega očeta. Pa kaj za to? Kaj pride ponjo? Baronica je, de narja ima dovolj, da ga more trositi, in živeti more tudi izven Hrvatske.

Tako premisljujoč skoro da ni pisala Gita Krištu, da naj se vrne k njej, da naj pride ponjo.

Ali v odločilnem momentu se je prikazala pred njeno dušo strašna podoba baronice. Ko je videla, kako jej bleste njene besne oči in ko je slišala, kako vpije baronica, jo je minula

"Ne ona!" je zaklicala baronica srdito, prijemši Damjanča za rame. "Vi, vi morate sedaj priznati, če zahtevate, da postane Gita žena izdajica, izobčenca . . ."

Krištof je stal kakor prikeljen na mestu, bled in nem.

"Govorite!" je zapovedala baronica s srditom glasom.

"Ne!" je izustil Krištof thilo in ustnice so mu zatrepetale.

"Ali se odrekate Gite?" je vprašala baronica z istim tonom.

"Da!" je odgovoril Krištof malo jače ter spustil glavo na prsa. Moral je nepopisno trpeti. Čutil se je osramočenega in ponizanega do skrajnosti. V tem hipu je celo verjel, da se je pregrešil nad lastno krvijo in da ni vreden žene, kakoršna je Gita. Odrekel se je, samoma ne bi ona trpela z njim in tem nič ne vem. Ko je oče izročil strica Althanu, sem bil jaz na posestvu. Moja vest je čista.

"Ali slišiš, baronica?" se je vmesala Gita skoro proseče.

"Molči, prosim te!" se je razsrdila Pudencijana nad Gito ter se obrnila proti Krištu: "Vi pravite, da o tem nič ne veste; a povejte mi, kdo vam bo to verjet?"

Krištof je premeril z jezičkom in pogledom ter odšel proti vratoru.

"Ne!" je zavpila Pudencijana ter odrinila Gitino roko. — "Idite!"

Krištof je hitro odšel. Neušmiljena plemkinja ga je zapoldila kakor psa.

"Ti me ubijaš, Pudencijana!" je zastokala Gita ter padla v naslonjač. "Neumnica," je odvrnila baronica osorno. "Prej, nego misliš, pozabiš in takrat mi boš hvaležna!"

X

Z zastrupljenim srcem se je vrnila Gita že drugi dan na svoje posetovo. Bila je nepopisno jezna nad baronicu, pa se je čudila, kako more biti tako slab, da dela le po zapovedi te preobjestne plemkinje. Pričela je mislit, da morda še ni prekasno in da bi se dal do tega vse popraviti. Kaj bi jo moglo zadata, če sporoči Krištu, da naj pride ponjo? Baronica pravi, da je Krištof izdajica; ali on je prisegel, da se ne čuti krivega; pravijo, da je plemstvo izobčilo iz svoje srede Krištofa in njegevega očeta. Pa kaj za to? Kaj pride ponjo? Baronica je, de narja ima dovolj, da ga more trositi, in živeti more tudi izven Hrvatske.

Tako premisljujoč skoro da ni pisala Gita Krištu, da naj se vrne k njej, da naj pride ponjo.

Ali v odločilnem momentu se je prikazala pred njeno dušo strašna podoba baronice. Ko je videla, kako jej bleste njene besne oči in ko je slišala, kako vpije baronica, jo je minula

"Ne ona!" je zaklicala baronica srdito, prijemši Damjanča za rame. "Vi, vi morate sedaj priznati, če zahtevate, da postane Gita žena izdajica, izobčenca . . ."

Krištof je stal kakor prikeljen na mestu, bled in nem.

"Govorite!" je zapovedala baronica s srditom glasom.

"Ne!" je izustil Krištof thilo in ustnice so mu zatrepetale.

"Ali se odrekate Gite?" je vprašala baronica z istim tonom.

"Da!" je odgovoril Krištof malo jače ter spustil glavo na prsa. Moral je nepopisno trpeti. Čutil se je osramočenega in ponizanega do skrajnosti. V tem hipu je celo verjel, da se je pregrešil nad lastno krvijo in da ni vreden žene, kakoršna je Gita. Odrekel se je, samoma ne bi ona trpela z njim in tem nič ne vem. Ko je oče izročil strica Althanu, sem bil jaz na posestvu. Moja vest je čista.

"Ali slišiš, baronica?" se je vmesala Gita skoro proseče.

"Molči, prosim te!" se je razsrdila Pudencijana nad Gito ter se obrnila proti Krištu: "Vi pravite, da o tem nič ne veste; a povejte mi, kdo vam bo to verjet?"

Krištof je premeril z jezičkom in pogledom ter odšel proti vratoru.

Sergej Vošnjak:

JELENOV ŽLOB

Velikanski gozd košatih orjakov je le redkokdaj zmotil v njegovi tihoti hrup človeka. Le ob cesti, ki vodi iz Rakitnice mimo Glažute proti Travniku je včasih udarila sekira.

Tokrat pa je ves gozd bobnel. Čudne reči, ki so se dogajale po vsem svetu, so zmotile tudi enakomerno življenje kocevskih gozdov. Tihemu šeletenu listu, šumu bežečne srne, lomastenju medveda, pokanjku suhih vej pod nogami divjega prešča, vsemu temu čudovitemu življenu gozda se je pridružilo še nekaj grozotnega: glas vojne. Grmjenje topovskih granat in avionskih bomb so spremljale strojnike, ki so regljale hitre kot največje klepetulje, ko banta na trgu za pol litra stočega fišola.

Zgodilo se je tako kot navadno. Partizani so odbili vse napade Italijanov, čeprav je bilo fashištov mnogo več in so bili najmoderneje oboroženi. Tudi tanki in letala niso nič opravili proti partizanski hrabrosti. Zvečer, ko je sonce zašlo, so se Italijani umaknili v postojanko v Ribnico. Partizani pa so pod streho vejevja košatih dreves prespali noč, kajti zjutraj jih je čakala dolga pot.

Cesta skozi Jesenov žlob je precej vijugasta, sedaj navzgor, sedaj navzdol, spet navzgor, spet ovinek, spet navzdol. Takšen je pač svet tam okoli. Vode tam ni, le redko kje je kakšna mlakuža. Pred nami pa se je nenadoma pojavit pravi rezervoar. Rezervoar je nekakšno zbirališče in skladisče za vodo. Iz cementa je in voda se v njem nabira. Tudi ta rezervoar je bil pol vode. Dovolj je bilo za borce Cankarjeve in Gubčeve brigade, konji in mule so si napolnili z njo velike trebuhe, pa jo je še nekaj ostalo.

Levo od rezervoarja pa je bilo zabitih v zemljo nekaj križev, na njih pa je pisalo v italijanskem napisu: Za domovino padli italijanski vojaki divizije "Macerata". Kurir Miško se je zasmjal:

"Ha-ha, kaj so že pozabili, kje je njihova domovina?"

In na obeljeno deblo med grobovi je svinčnikom napisal:

"Kaznovani fašistični zločinci, ubijalci naših mater in sester, požigalci slovenskih domov."

Kolona dveh brigad se je spet vila po vijugasti poti proti Jelenovem žlobu. Harmonikarji pa bataljonih so igrali koračnice — noge se kar same pregibajo, če jih poganja takt psemi.

Nekje spredaj je zapel rafal. Enkrat ... še enkrat ... in še enkrat ... Gotovo je kdo zagledal srno, pa jo je. Ali pa morda medveda? A kolona se je ustavila. Harmonikar v Gubčevi je še kar naprej igral, ker je misil, da je samo kakšna zapreka in se bo kolona spet kmanila premaknila. Takrat pa je pridrjal na konju komandanta cone Milovanja njegov kurir in predal komandantu Gubčeve listič.

"Od komandanta! Nujno!" je zakričal, obrnil konja na zadnjih nogah in zdiral z njim nazaj v svojem komandantu. Komandant brigade je pretekel vsebinsko listič in kriknil komandantu drugega bataljona: "Drugi bataljon naj takoj obkoli koto 940, se spoji s prvim bataljonom Cankarjeve, zasede greben in udari po sovražniku. Delajte hitro, naglica bo odločala o zmagi!"

Drugi bataljon Gubčeve je kar v teku krenil na določeno mesto.

Spet je pridrjal kurir komandanata cone, tretji bataljon Gubčeve je šel zavarovat hrbit koloni. Potem so se odprla žrela tisočim jeklenim pošastim.

Ene so bruhale ogenj za zmagajo pravice, druge za obstanek vseh krutosti fašizma. Puške in strojnice, minometi in bombe, vse se je segrevalo od hitega delovanja. Pa vendar ni tehnika odločila zmage. Italijani so imeli moderno orožje vseh vrst. Toda pogum in spremnost je bilo seveda na naši strani.

Italijani so nam postavili zasedo. V bregu nad cesto so razmestili moštvo. Udariti so hoteli po naši koloni, jo pognati pod cesto, kjer je bilo globoko brezno. Dober načrt, če bi jim uspel.

Zgodilo se je namreč prav narobe. Mi smo Italijane pognali v brezno, kolikor jih ni že med bojem padlo.

Dve uri po prvih strelkah so se oglašali le še posledni, ki so končali s kakšnim fašistom, skritim za grmovjem. Na cesti pa se je kopilo vedno več pleša. Sestnajst lahkih, dvajnst težkih strojnic, minometi, puške, bombe, oddajna postaja, v kateri je bil še duplikat poslednjega italijanskega poročila, ki je pravil: "Popadli smo se. Kmalu bomo zmagali." Municipia, pištole, ure, hrana — vsega je bilo dovolj. Na cesti so bila nagromadena trupla italijanskih vojakov. Valiti smo jih morali s poti, da smo lahko nadaljevali pot.

Komandant cone je prijezdil nazaj. Ustavl se je pri ranjenicih. Miren kot vedno, jim je spregovoril:

"Tovariš, dobro ste se borili. Šest v dva seti marec 1943, bomo še dolgo pomnili. Jelenov žlob nam bo ostal za vedno v spominu. To je bila prelomnica v našem bojevanju. Pokazali smo, da nismo samo hrabri, ampak se tudi znamo vojskovati. To je uspeh našega vojaškega učenja. Izbrali smo si pravilne položaje, na katere so vražnik še misil ni. Zato smo zmagali."

Ranjeni mitraljezec Saša iz drugega bataljona Gubčeve, ki mu je krogla prodrla prav nad srce in tam občutila, je sam zase petjal:

"Nisem se hotel vaditi v strejanju in iskanju zaklona. Misil sem, da že vse znam, da mi več ni potrebno ..." "

"Tovariš doktor, ali bom umrl?"

"Kaj še! Če si se že tri ure obdrži, se boš še naprej. Samo voljo moraš imeti, saj ni tako nevarno, kot izgleda!" Zdravnik Marjan je imel že navado, da je vsakega tolažil, a tokrat je misil resno. Saša mu je tuverjel in odgovoril:

"Ko ozdravim se bom pa učil, vse, samo da bom dober in sposoben vojak."

Kurir Miško, ki je tekal ob koloni, je slišal ta pogovor in zamrmral:

ENAKOPRAVNOST

Oton Župančič:

Božič 1942
Božičujemo
kot nikdar nikjer
in za sveti večer
premišljujemo:
Svet-Bog—Človek—Zver.

Spet se je pomaknila kolona po tajinstveno molčičem gozdu. Kolona, drug za drugim, je z zaupanjem stopala v nove dni. Saša je nepremično ležal na zasilnih nosilnicah iz šotorskega krila, na katerih so ga nosili štirje tovariši. Ko je prišel do njega zdravnik dr. Marjan, ga je Saša tisto vprašal:

"Tovariš doktor, ali bom umrl?"

"Kaj še! Če si se že tri ure obdrži, se boš še naprej. Samo voljo moraš imeti, saj ni tako nevarno, kot izgleda!" Zdravnik Marjan je imel že navado, da je vsakega tolažil, a tokrat je misil resno. Saša mu je tuverjel in odgovoril:

"Ko ozdravim se bom pa učil, vse, samo da bom dober in sposoben vojak."

Kurir Miško, ki je tekal ob koloni, je slišal ta pogovor in zamrmral:

"Nisem se hotel vaditi v strejanju in iskanju zaklona. Misil sem, da že vse znam, da mi več ni potrebno ..." "

"Tovariš doktor, ali bom umrl?"

"Kaj še! Če si se že tri ure obdrži, se boš še naprej. Samo voljo moraš imeti, saj ni tako nevarno, kot izgleda!" Zdravnik Marjan je imel že navado, da je vsakega tolažil, a tokrat je misil resno. Saša mu je tuverjel in odgovoril:

"Ko ozdravim se bom pa učil, vse, samo da bom dober in sposoben vojak."

Kurir Miško, ki je tekal ob koloni, je slišal ta pogovor in zamrmral:

"Nisem se hotel vaditi v strejanju in iskanju zaklona. Misil sem, da že vse znam, da mi več ni potrebno ..." "

"Tovariš doktor, ali bom umrl?"

"Kaj še! Če si se že tri ure obdrži, se boš še naprej. Samo voljo moraš imeti, saj ni tako nevarno, kot izgleda!" Zdravnik Marjan je imel že navado, da je vsakega tolažil, a tokrat je misil resno. Saša mu je tuverjel in odgovoril:

"Ko ozdravim se bom pa učil, vse, samo da bom dober in sposoben vojak."

Kurir Miško, ki je tekal ob koloni, je slišal ta pogovor in zamrmral:

"Nisem se hotel vaditi v strejanju in iskanju zaklona. Misil sem, da že vse znam, da mi več ni potrebno ..." "

"Tovariš doktor, ali bom umrl?"

"Kaj še! Če si se že tri ure obdrži, se boš še naprej. Samo voljo moraš imeti, saj ni tako nevarno, kot izgleda!" Zdravnik Marjan je imel že navado, da je vsakega tolažil, a tokrat je misil resno. Saša mu je tuverjel in odgovoril:

"Ko ozdravim se bom pa učil, vse, samo da bom dober in sposoben vojak."

Kurir Miško, ki je tekal ob koloni, je slišal ta pogovor in zamrmral:

"Nisem se hotel vaditi v strejanju in iskanju zaklona. Misil sem, da že vse znam, da mi več ni potrebno ..." "

"Tovariš doktor, ali bom umrl?"

"Kaj še! Če si se že tri ure obdrži, se boš še naprej. Samo voljo moraš imeti, saj ni tako nevarno, kot izgleda!" Zdravnik Marjan je imel že navado, da je vsakega tolažil, a tokrat je misil resno. Saša mu je tuverjel in odgovoril:

"Ko ozdravim se bom pa učil, vse, samo da bom dober in sposoben vojak."

Kurir Miško, ki je tekal ob koloni, je slišal ta pogovor in zamrmral:

"Nisem se hotel vaditi v strejanju in iskanju zaklona. Misil sem, da že vse znam, da mi več ni potrebno ..." "

"Tovariš doktor, ali bom umrl?"

"Kaj še! Če si se že tri ure obdrži, se boš še naprej. Samo voljo moraš imeti, saj ni tako nevarno, kot izgleda!" Zdravnik Marjan je imel že navado, da je vsakega tolažil, a tokrat je misil resno. Saša mu je tuverjel in odgovoril:

"Ko ozdravim se bom pa učil, vse, samo da bom dober in sposoben vojak."

Kurir Miško, ki je tekal ob koloni, je slišal ta pogovor in zamrmral:

"Nisem se hotel vaditi v strejanju in iskanju zaklona. Misil sem, da že vse znam, da mi več ni potrebno ..." "

"Tovariš doktor, ali bom umrl?"

"Kaj še! Če si se že tri ure obdrži, se boš še naprej. Samo voljo moraš imeti, saj ni tako nevarno, kot izgleda!" Zdravnik Marjan je imel že navado, da je vsakega tolažil, a tokrat je misil resno. Saša mu je tuverjel in odgovoril:

"Ko ozdravim se bom pa učil, vse, samo da bom dober in sposoben vojak."

Kurir Miško, ki je tekal ob koloni, je slišal ta pogovor in zamrmral:

"Nisem se hotel vaditi v strejanju in iskanju zaklona. Misil sem, da že vse znam, da mi več ni potrebno ..." "

"Tovariš doktor, ali bom umrl?"

"Kaj še! Če si se že tri ure obdrži, se boš še naprej. Samo voljo moraš imeti, saj ni tako nevarno, kot izgleda!" Zdravnik Marjan je imel že navado, da je vsakega tolažil, a tokrat je misil resno. Saša mu je tuverjel in odgovoril:

"Ko ozdravim se bom pa učil, vse, samo da bom dober in sposoben vojak."

Kurir Miško, ki je tekal ob koloni, je slišal ta pogovor in zamrmral:

"Nisem se hotel vaditi v strejanju in iskanju zaklona. Misil sem, da že vse znam, da mi več ni potrebno ..." "

"Tovariš doktor, ali bom umrl?"

"Kaj še! Če si se že tri ure obdrži, se boš še naprej. Samo voljo moraš imeti, saj ni tako nevarno, kot izgleda!" Zdravnik Marjan je imel že navado, da je vsakega tolažil, a tokrat je misil resno. Saša mu je tuverjel in odgovoril:

"Ko ozdravim se bom pa učil, vse, samo da bom dober in sposoben vojak."

Kurir Miško, ki je tekal ob koloni, je slišal ta pogovor in zamrmral:

"Nisem se hotel vaditi v strejanju in iskanju zaklona. Misil sem, da že vse znam, da mi več ni potrebno ..." "

"Tovariš doktor, ali bom umrl?"

"Kaj še! Če si se že tri ure obdrži, se boš še naprej. Samo voljo moraš imeti, saj ni tako nevarno, kot izgleda!" Zdravnik Marjan je imel že navado, da je vsakega tolažil, a tokrat je misil resno. Saša mu je tuverjel in odgovoril:

"Ko ozdravim se bom pa učil, vse, samo da bom dober in sposoben vojak."

Kurir Miško, ki je tekal ob koloni, je slišal ta pogovor in zamrmral:

"Nisem se hotel vaditi v strejanju in iskanju zaklona. Misil sem, da že vse znam, da mi več ni potrebno ..." "

"Tovariš doktor, ali bom umrl?"

"Kaj še! Če si se že tri ure obdrži, se boš še naprej. Samo voljo moraš imeti, saj ni tako nevarno, kot izgleda!" Zdravnik Marjan je imel že navado, da je vsakega tolažil, a tokrat je misil resno. Saša mu je tuverjel in odgovoril:

"Ko ozdravim se bom pa učil, vse, samo da bom dober in sposoben vojak."

Kurir Miško, ki je tekal ob koloni, je slišal ta pogovor in zamrmral:

"Nisem se hotel vaditi v strejanju in iskanju zaklona. Misil sem, da že vse znam, da mi več ni potrebno ..." "

"Tovariš doktor, ali bom umrl?"

"Kaj še! Če si se že tri ure obdrži, se boš še naprej. Samo voljo moraš imeti, saj ni tako nevarno, kot izgleda!" Zdravnik Marjan je imel že navado, da je vsakega tolažil, a tokrat je misil resno. Saša mu je tuverjel in odgovoril:

"Ko ozdravim se bom pa učil, vse, samo da bom dober in sposoben vojak."

Kurir Miško, ki je tekal ob koloni, je slišal ta pogovor in zamrmral:

Fran Milčinski:

Cvetje in trnje

IZGUBLJEN STOTAK

Ta historija je zelo podučna, prvič, ker je zoper alkohol, drugič zato, ker v njej zmaga pravica. Pa ni le podučna, nego je kratkočasna tudi, ker je alkohol notri in žandarji in vedeževalke. Take historije, ki so podučne in hkrati kratkočasne so zelo priporočljive.

Kočar Siratka je bil delal v dnini, štiri dni je delal od srede do sobote, prejšnja dva dneva je šel dež, in mu je gospodar v soboto izplačal stotak in zraven desetak in še star klobuk mu je navrgel—za fanta doma bo že dober!

Pa je bil Siratka zadovoljen in hvaležen in vesel in kadar je človek vesel, gre v krčmo, kjer se toči alkohol. To ni bilo prav. Alkohol škoduje duši in telesu, pa denarju tudi. Pa je Siratka zapravil iz glave pamet, iz nog moč in od zasluzka desetak in ko je prilomstil povaljan domov in ga je žena vzela v roke nič drugače kakor zanikernega paglavnca—holaj, tudi stotaka ni nikoder! Da, da, tako poguben je alkohol! In ni povaliti krčmarjev, ko točijo alkohol, pa niso odkritosrčni in ne povedo, kaj da točijo, ampak pravijo,

da točijo vino in pivo in kvečjem brinovček ali slivovko. In imajo za znamenje nad durmi velik grozd ali šop oblanice, da jima vabita goste.

Po pravici pa bi morali imeti zapisano nad durmim: "Tukaj se toči alkohol," zraven napisa pa naj bi bila naslikana mrtvaška glava na dveh prekrizanih kosteh. Tako bi bilo pošteno! In kogar bi alkohol spravljal ob živiljenje ali zdravje ali v drugo škodo, vsakemu bi se moral v tisti krčmi, kjer se ga je napis, vzditi spomenik in bi bile krčme že na zunaj podobne britome in vsakogar bi svarile morebiti tudi oče Siratka obvarovan nesreče in se ne bi bilo zgodilo, kar se je.

Prikolovratil je bil tedaj oče Siratka domov. Povaljan je bil, stotaka pa ni bilo nikoder. Žena se je kregala in jokala, Siratka pa se je zavalil na posteljo in zasmršal v škornjih.

Drugi dan je pač bil skesan nič koliko. Po alkoholu si drugi dan vsakdo skesan, celo tedaj, če nisi izgubil stotaka. Tem bolj je bil skesan Siratka in ko ga je zjutraj z bunko in z jezikom drzimala žena, se je koj pobral na britko pot v sinočno krčmo, mar je kdo našel njegov stotak.

Naka, stotaka ni bil našel nične. Pač pa so bile videle domače ženske, da ga je "dobre volje" prekladal po mizi—v krčmo ni nihče pijan, samo dobre volje je. In so sedaj ugibale: morebiti mu ga je kdo ukradel, pa v krčmi ni bilo takega; morebiti ga je pa izgubil po poti—morebiti je še kam drugam krenil v krčmo, kar je bil dosti, ura pa je bila šele devet, ne dosti več. In še so ga potolaže, da se včasih kaka stvar vendar ne najde, kaj nihče več ne upa, da se bo.

Slaba je bila ta tolažba, niti počenega groša vredna. Ženskam je šla poceni z jezikom, seveda, ženske niso bile kaj izgubile, žensk ni bolela njegova izguba! Ne ob tej tolažbi ni mogel obstati, ni se mogel tako rekoč kar odreči stotaku, z žulji zasušenemu in krvavo potrebremu manj, za ženo, za otroka. Nego poizkusiti bo vse, da denar dobi nazaj!

Pa je premišljal ves dan in je premišljal na glas—nekateri ne znajo premišljati tisto—in mu je pomagala premišljati še žena. Kdor je tisti čas prišel mimo, vsak se je ustavil: pri Siratki se kregajo! Toda se nista kregala, le na glas sta premišljevala. In sta preudari in sklenila in ko je napočilo drugo jutro, se je napotil oče siratka, "da stopi k staremu Prekušniku iskat pomoči. In je žena po kotih zbrala vkupe nekaj drobiša, da je bilo za dva zavojčka in eno klobaso tobaka.

Stari Prekušnik je bil njega dni oglar. Črno njegovo rokodelstvo ga je bilo daleč vodilo po svetu, še med Turki je bil oglar par let. Sedaj ni bil več za trdo delo po svetu. Kraj gozda blizu Vodic je imel svojo kočo. In ni znal samo oglje kuhati, kadar se ga je še kdo spomnil s takim naročilom, nego je bil kos še drugi črni umetnosti—silno obrajtaj je bil vedeževalec. Gadov pik je znal zagovarjati pri živini in pri ljudeh, zoper božast je poznal čudne maže in vráže, ogenj in toča sta mu bila pokorna, vedel je, kje o polnoči zakladi cveto in kako jih dvigneš iz tal, in več je bil še marsikateri drugi skrivni stvari. Nekaj teh umetnosti je bil pode-

doval za rajnkim očetom, druge se je nalezel med Turki. Takšen je šel glas o njem, da vse more in vse zna.

Le ena stvar je kazala, da ji ni kos in da je zanj pretežka, namreč ta stvar, da bi si cele hlače pricoprjal na bedra, v hlačni žep pa kak sold. Nisi izlepa videl tako oguljenih in razcapanih hlač, kakor so mu visele od pasu, in denarja ne bi našel pri njem, pa če bi mu ga z lučjo iskal po žepih. Pa kdo bo norec šel in kaj iskal po raztrganih žepih?

K temu Prekušniku se je napotil ubogi Siratka in ga je našel doma, hvala Bogu! Na klopi je sedel pred kočo, na kolenih je imel stare umazane papirje, kakršne najdeš na cesti ali poleg ceste in grapi. Bili so zavrženi kosi novin, tudi kak močnejši papir je bil vmes, karkoli je bilo kadarkoli zavito vanj. Stari Prekušnik jih je skrbno ravnal in gladil na kolenih, potem jih je z nožem rezal na majhne listike, velike za pol dlani.

Ga je Siratka pozdravil: "Bog daj!" Segel je v žep in mu pomoli dva zavojčka tobaka—to je bila Prekušnikova tarifa, po tej tarifi je opravljal svojo črno umetnost.

Prekušnik je prenehal z delom. Vzel je oba zavojčka in ju poduhal. Pokimal je in se umaknil na klopi, da je lahko sedel še Siratka. Potem je dejal: "Pa kaj bi rad?"

Siratka mu je potožil, kako da je ob denar in kako je žena huda, in da ne ve, ali ga je izgubil ali mu ga je kdo ukradel, in da mu je gospodar dal star klobuk povrh za fanta, in da je klobuk domov prinesel in odražal, denarja pa ne.

Stari Prekušnik ga je poslušal in ga poslušanje ni motilo, da ne bi odpri enega izmed zavojčkov; vešče je poduhal tobak in si ga za ščep porinil med zobe.

Povetaj je: "Denar ti je ukraden." Dodal je: "Ali si ga pa izgubil in ga je kdo našel ali kaže?" In sedaj je prišla njegova pomoč: "Zapisek ti bom zapisal, zapisek najbolj pomaga, da tako reč, pa si ga boš položil na

srce in tam nosil do jutrišnjega dne in ves čas misli na denar. Jutri pa pojdi od tod, kjer si ga še imel, in kogar boš srečal na tej poti, vsakogar ogovori! Vsač triajst besed mu privošči in ne manj, ved pa lahko, pa boš natelet na onega, ki ima denar!"

Tako je govoril stari Prekušnik in si je segel za hrbot na polico. Ondu je bil svinčnik, pa je vzel enega izmed listkov, pravkar narezanih in je počasi in preudarno nariral na listek preudarno čačko, iz krogov je bila in je bil križ pred in je bil križ vzad, v vogalih pa sta bili črki A in O. To je bil žudodelni zapisek in ga je izročil Sirotki: "Ta reč pomaga!" in ko je videl, da stoji Siratki v očeh solza hvaležnosti, je dejal: "Nač bo, ti bom pa še dve črki zraven napisal!" In je napisal še črki J in S. "Le na srcu nosi in na denar misli, jutri pa bo, kar bo!"

Pa si je Siratka imeniti zapis porinil za srajco tjakaj, kjer mu je bilo in bilo srce. Hvaležen je privlekel iz žepa še kloboso tobaka in jo dal Prekušniku.

Ta ni bil vajen tolikšne rado-darne hvaležnosti. "Cakaj," je dejal, "ti bom napravil še en zapisek, da boš imel dva!" In ga je napisal z enako postavnimi čačkami ali še s postavnjimi in je bil listek zanj posebe izbral, iz najbolj debelega papirja je bil ne koliko masten. "Na, tegu pa požveči in požri, da bo še od druge strani moč pritiskala na srce! Nekaterim zapiski najbolj pomagajo, če jih požro. In jutri stori, kakor sem ti povedal!"

Pa je potolažen odšel Siratka in spotoma žvečil čudovitni papir. Stari Prekušnik pa je pred svojo kočo žvečil tobak—in je bilo oboje, kar sta žvečila enako čedno in koristno.

Kar se po denarja tiče, Siratku ni bil ukraden, ampak ga je bil Siratka izgubil. Ko je bil namreč plačeval svoj zapisek, je bil seveda privlekel na dan vso svojo bogatijo in jo položil predse: stotak in desetak—naj vidijo, da ima! Ko je pa potem stotak zopet spravil v súknjo, ga je spravil bolj površno.

Pa se je zgodilo, da je Siratko zmagaj na svežem zraku malo zaneslo ob hišo—take burke rad uganja alkohol. Siratki to ni bilo več, godrnjal je in si otepjal súknjo, pa mu je ob tej priliki stotak zdrknil iz súknje na tla in potuhnjeno obležal, še "zborom!" in "na zdravje!" ni dejal.

Nego je leno čakal, da ga je po-bral Frtičkov Fida, ki je opredel okoli krčme in škilil pri oknih, ali je kdo takšen notri, da bi mu privoščil požirek.

Kaj naj povem o Frtičkovem Fidi? Silno nesrečen je bil člo-

vek, vsak hip so ga imeli zaprtega. Nekateri ljudje imajo tako smolo: komaj kaj naredi, že jih primejo žandarji. Drugi, če kaj naredi, imajo srečo in se izmažejo—srečo imajo in kosma-

(Dalej na 6. strani)

H. M. FERGUSON

MERCURY DEALERS

11522 LORAIN AVENUE — WI 1-5300

Noben avto ne more biti boljši, kot je MERCURY — veselili se ga boste.

Veselite se ob božičnih praznikih in imejte srečno novo leto s MERCURY DE LUXE avtom.

LOU MELISKA PONTIAC

želi

vsem svojim prijateljem in odjemalcem

VESEL BOZIC IN SREČNO NOVO LETO!

Vaš prijubljen prodajalec PONTIAC avtom.

Imamo veliko izberbo rabljenih avtom.

LOU MELISKA PONTIAC

6603 BROOKPARK ROAD — ON 1-5060

Vam želimo veselje na božični dan—in vam želimo reči. "Navadite se kupovati na LAKEWOOD MOTORS način." Najboljše priporočilo za vas za 1951 je, da si poiščete najbolj živahen prostor na Detroit Ave.

Rabljen avto, ki ga kupite pri nas, je kot nov.

LAKEWOOD MOTORS INC.

Avtorizirani prodajalci LINCOLN—MERCURY avtom.

16000 DETROIT AVENUE 11111 LORAIN AVENUE

AC 1-7000 WI 1-7117

SOUTHEAST CHEVROLET

želi

vsem veselje božične in novoletnje praznike

8815 BROADWAY

BR 1-5611 MI 1-9300

SOUTHWEST FORD SALES

Med vodilnimi prodajalci

Ford avtom

3735 WEST 25th STREET — SH 1-2107

Zelimo vsem vesele božične praznike in srečno novo leto!

MEISEL MOTORS

9501 CARNEGIE AVENUE — CE 1-1700

Odpoto ob večerih do 9,

Glavni stan za Lincoln — Mercury avte

Tu imate najboljšo izberbo rabljenih avtom.

"Naš ugled je vaša protekcija"

GLADKO TEKAJOČI PACKARDS ZA DELO ALI ZABAVO

Veselite se srečnega novega leta 1951!

Zahvaljujemo se vsem za naklonjenost v preteklem letu in se priporočamo v bodočem.

Zelimo vsem vesele božične praznike in srečno novo leto!

PACKARD CLEVELAND, INC.

9306 Carnegie Ave., GA 1-1344

POSLUŠAJTE!

Dragi prijatelji, in slišali boste NE o divji vožnji Paula Revere, ampak o BOLJŠI vožnji in veliko gladkejši ko si nabavite boljše vrsje avto

PRI

ECONOMY BUICK

Začo vam želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

ECONOMY BUICK CO.

12550 Euclid Ave. — GA 1-7600

POSEBNA PONUDBA

ZA BOŽIČ

Cisto nov 1951 Smith Corona
pisalni stroj s slovenskimi črkami.

Idealno darilo za vaše prijatelje in sorodnike preko morja.

SAMO \$89.50

Vključen je tudi zabol.

Ce želite tudi spakiramo za vas za pošiljko preko morja.

Imamo tudi obširno zalogi pisalnih strojev drugih izdelkov in modelov.

ALLIED OFFICE MACHINE CO.

5720 EUCLID AVE., UT 1-2190

KDO je vaš najboljši Ford prodajalec — KDO?

Je to THOMAS na St. Clair Ave.

Zapomnite se ga skozi celo leto. (Pri njem se upošteva vaš biznes)

MR. & MRS. LUDVIK VIČIC
4304 St. Clair Ave.

GOSTILNA

Za kozarec dobre pive, vina ali žganja ter za okusna jedila, obiščite našo gostilno.

Vesle božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

Vsem prijateljem in znancem želimo vesle božične praznike in srečno ter zadovoljno novo leto!

PALMS KORNER

PIVO IN VINO

MR. IN MRS. FRANK LOVŠIN, lastnika
R. D. 1, New Smyrna Beach, Fla.

Tel. 3511

Prijazno se priporočamo našim rojakom in prijateljem, da ob priliki, ko potujejo čez Florido, da nas obiščejo.

MAX'S AUTO BODY SHOP
1109 E. 61st St. - UTah 1-3040

MAX ZELODEC, Prop.

SPECIALIZING IN REPAIRING OF
WRECKED AUTOS

Painting—Color Matching

Body and Fender Repairing on All Types of Autos

Želimo vsem vesle božične in novoletne praznike!

ZAKRAJSEK
FUNERAL HOME CO.

6016 St. Clair Avenue
ENdicott 1-3113

TRI GENERACIJE POSTREŽBE
MODERNO UREJEN POGREBNI ZAVOD,
DA ODGOVARJA VSEM PODROBNOSTIM

Ambulančni voz je na razpolago ob vsakem času in kjerkoli treba

Vesle božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

Pri nas dobite vedno dobro sveže pivo in okusno vino, kakor tudi okusno pripravljena mrzla in gorka jedila.

MR. & MRS. ROZANC

1178 Babbitt Road

RE 1-9890

Želimo vsem vesle božične in novoletne praznike!

**SUPERIOR BODY &
PAINTING**

6605 St. Clair Avenue

ENDicott 1-1633

FRANK CVELBĀR, lastnik

Kadar potrebuje vaš avtomobil kakšno popravilo, ga lahko zanesljivo izročite nam, in izvršili bomo najboljše delo, ki bo v vaš zadovoljstvo. Popravimo fenderje in ogrodje ter barvamo.

Se priporočamo za naklonjenost.

Vesle božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

IZGUBLJEN 'STOTAK

(Dalje s 5. strani) to vest! Frtičkov Fida pa je imel tako občutljivo vest—če so ga prijeti, vest mu ni dala, da bi tajil. Voljo je imel seveda, da taj—vsak človek ima v sebi nagon, da se brani—in mu je jezik vsakikrat tudi iskal laži in ovinkov. Pa ni znal in kar se mu je lagal jezik, je bilo po navadi tako, kakor da bi sam sebi prekles metal pod noge. In pa plašne oči je imel, vest mu je tičala v očeh, oči se mu niso znale lagati. Pa je bil konec vsakikrat ta, da je moral v zaprtijo. Kolikokrat je bil že zaprti vedel. Vedel pa je: kadarkoli se bo koderkoli kaj zgordilo—prvega da bodo dolžili njega! In si je mislil in dejal Frtičkov Fida: "Naj sem kriv ali ne, dolžili me bodo. Sem pa rajšč resnično kriv, da me vsaj po krivem ne bodo dolžili!"

Takšen je bil Frtičkov Fida in takšen njegov glas in je imel razne prijime: nekateri so mu dejali "magnet," ker se ga je vsaka reč prijela, drugi so ga pitali s "kurjim zveličanjem"—taki prijimi niso prijazni in spodobni in so bili tudi nezasluženi ali vsaj pretirani: enkrat samkrat so ga bili zajeli žandarji, ponoči je imel vrečo na hrbtnu in kure notri in še tiste so mu vzeli. Ljudje pa kar: "Kurji zveličar!" Taki prijimi so mu jemali ugled pri ljudeh in kamor je prišel v dinino, jesti je dobil za svoje delo, denarja pa bolj malo ali nič, češ, takšen si! Nesrečen človek je bil torej Frtičkov Fida, pa je bil oni večer hitel in s tal pobral oni stotak in ga je vtaknil za črevljek, tu je bolj varen kraj kakor v žepu! Fida je bil izkušen človek, kadar so ga prijeli žandarji, najprej so mu obrnili žepa.

Ob misli na žandarje se mu je oglasila vest. Pa se je tolatal: "Ce ne bi jaz pobral stotaka, porabil bi ga drugi. Siratki ga ne kaže vrniti, Siratka je pijan, izgubil ga je prvič, izgubil bi ga še drugič."

Tako je Frtičkovemu Fidi ostal stotak in ga je izza črevljek prijavil grel po vsem životu: kdej se je zgordilo zadnjč in ali se je sploh kdaj zgordilo, da je imel cel stotak—kaj vse si lahko kupiš za stotak! Pa mu je hkrat dal stotak bridek skrb: kjer ga bo menjal, poysod ga bodo izprševali: "Odlok ga ima?" in bodo poslali po žandarje. Znan pa je bil daleč na okoli pri vseh pravicah, na okrajini in na višji sodniji.

Nak, take skrbi niso prijetne! Vso nedeljo so ga begale, posvetovati pa se mu ni dalo z nikom o taki reči. Kaj še! Preveč ga vsi zavidajo!—Še južina ga ni mikala h gospodarju, kjer je bil včeraj pomagal pri mrvu in bo jutri še delal. Kar po hosti se je potikal. V ponedeljek bo semenj v Volavčah. Tjakač radi pridejo tudi hrvaški ljudje, ti ga nemara ne poznamo, pa se bo nemara našla prilika in bo razdrobl stotak.

Pa je stopil Fida v ponedeljek

ENAKOPRAVNOST

Simon Gregorčič:

Na sveti večer

Pod goro gre dekletec mlado, ko svet obhaja sveto noč, spoznalo bi v potoku rado, kaj višnja ji namena moč.

Na valih lunin svit trepeče, trepeče v deklici srce, želeče pa in kopreneče očesci upre na dno vode.

In se je Fida lepo izgubil s semnja in jo je po ovinkih spet ubral domov. Jezilo ga je. Tako bogat že dolgo ni bil, stotak ima v žepu oziroma v črevljku, pa je lačen; zaradi stotaka je pustil še dnino pri kmetu in hrano, zdaj nima nič, ne dnine ne hrane, od stotaka pa tudi nobene koristi!—Kar proč bi ga vrgel! Ce bi ga vendarle ne bilo preveč škoda!

Ni mu kazalo drugače, nego je šel v gozd in se najdel črnih jegod. Ležal je v visokih borovicnah, mimo so prihajali šolarčki in se z gosto besedo menili, da je Siratka šel k vedeževalcu v Vodice, da mu pove tatu.—O, Fida je poznal Prekušnika, tega starega sleparja! Gosposka ne bi smela trpeti takih sleparjev, si je dejal, Kdo ve, kaj je razodel Prekušnik Siratki! Pretkan človek je, kaj, če je vendarle ugenil, kje je stotak?—In imajo nekateri ljudje res posebno moč za take reči—ako je nimajo od Boga, pa jo imajo od vraka.

Ne, Fida ni bilo všeč, da je Siratka našel k Prekušniku. Tako je prišel torek in se je odločil Fidi: ne kaže tako naprej, danes naj se odloči, ali bo stotak menjal ali ne bo!

Pa jo je korajno usekal po cesti in je stopal, kakor da ga žene silno važen opravek. Stopal je brez dočlenege cilja; misli si: bo že naneslo, da bo prav.

Korajno je stopal, pa se je odstranil skoraj sesedel—za ovinom sta v senci stala žandar, zraven njega pa Siratka in sta prijazno menila!

Ugledal ju je Fida in so se mu noge kar ustavile:—najrašči bi se bil umeknil in obrnil. Toda že ga je videl žandar in ga je gledal, no, tako ga je gledal, kakor pes gleda klobaso. Fidi se je delo, da ga tako gleda—slopsi žandarji in povsod so ga takoj gledali!

Da, to je slaba vest! Slaba vest izpremeni človeka v klobaso, žandarja pa v psa!

Pa je Fida srce padlo v hlače: na, že vse vedo, zanj in za stotak ni več rešitve! Ni mogel drugače, stopil je k onima dvema. Se gel si je za črevljek in šklepetali so mu zobje: "Ti, Siratka, kje

(Konec)

Vesle božične praznike in srečno ter napredno novo leto

**ZELIM VSEM ČLANOM
SLOVENSKEGA NARODNEGA DOMA
IN ČLANSTVU DRUŠTVA
CARNIOLA TENT 1288 T. M.**

IVAN TAVČAR

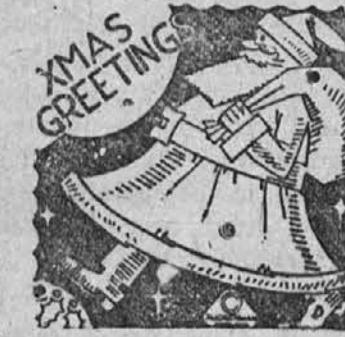
Prav vesle božične praznike in zdravo, srečno novo leto

želimo

vsem našim cenjenim odjemalcem in prijateljem!

**ZAHVALUJEMO SE ZA VAŠO NAKLONJENOST V
PRETEKLEM LETU IN SE PRIPOROČAMO
ZA VODOČE**

**BRODNICK BROS.
APPLIANCE & FURNITURE STORE**
16013-15 WATERLOO RD. IV 1-6072 - IV 1-6073

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

ZELI

**VSEM SVOJIM ODJEMALCEM IN
PRIJATELJEM**

FRANK CERNE JEWELRY CO.

6412 St. Clair Avenue

ki že preko 41 let posluje v isti naselbini.

ST. CLAIR HARDWARE

7014 St. Clair Ave. - UT 1-0926

Vsakovrstne potrebsčine za dom, orodje, električni predmeti, barva in velika zaloga lepih igrač in drugih stvari za božična darila.

Želimo vsem odjemalcem in prijateljem vesle božične praznike in srečno novo leto!

KATHERINE J. WELTER

REAL ESTATE

26500 Lake Shore Blvd. - RE 1-2000

Kadar kupujete hišo ali prodajate zemljišče, se lahko z zanesljivostjo obrnete do nas.

Želimo vsem vesle božične praznike in srečno novo leto!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO
**ZELIMO VSEM NAŠIM CENJENIM ODJEMALCEM
IN PRIJATELJEM!****LAKELAND COAL CO.**

LOUIS SAJOVIC, lastnik

18325 Buffalo Ave. - IV 1-2525

Za dober premog in točno postrežbo, poklicite nas.
Dajemo Eagle znamke.

**SAM'S FRIENDLY WALLPAPER,
PAINT & HARDWARE CO.**

6810-12 ST. CLAIR AVENUE — EN 1-1635

Prodajamo papir za pokrivanje strehe, stenski papir, plumberski potrebsčini, barvo in železino.
V najem damo stroj za zglađiti pode in odstraniti stenski papir.

Za božič imamo veliko izberi lepih BOŽIČNIH DREVES
od \$1.00 naprej.
Odprto celi dan v nedeljo.

Imamo tudi lučke za božična drevesa po 73c set.

**PRI NAS IZVRŠUJEMO VSA POPRAVILA NA
AVTIH VSAKOVRSTNIH IZDELKOV.**

Avto lično prebarvamo in zravnamo ter popravimo ogrodje. Cene so zmerne in delo jamčeno.

Prodajamo Hudson avtomobile

GABRIEL - LACKNER, INC.

16300 Euclid Ave., GL 1-4085

Vesle božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

Louis J. Perme, M. D.

Želi vsem vesle božične praznike in srečno novo leto!

Mara Lamutova:

Prvi sneg

S polja v mojo sobico
prvi snežec se beli,
meti, meti, snežec beli,
zame pač še zime ni.

Rožmarin na okencu
kakor prej mi zeleni,
nagelj v gorkem je zatišju,
zanj cvete in zanj teht ...

Fran Milčinski:

Gospod in hruška

Vroče je bilo. Gospod je sedel pri kosišu ter se ves potan trudil z vilicami in nožem. Ko ni mogel več, je globoko zasopel, se naslonil nazaj in začel presti čas. Že ga je napredel precej vatlov, kar mu je obstal pogled na rumenih hruškah, ki so vabljivo visele pred oknom na vrhu. "Lačen nisem," je pomislil gospod, "ali te vrste hruške poznam—niso ne presladek ne prekisele in močno sočate; dobre bi bile za žeko."

Poklical je medveda, ki ga je imel v službi, da mu je čebele ravnal, ter mu ukazal, naj mu natresne hruški. Medved se je vdano priklonil in odhacal na vrt. Spotoma mu je šinil v glavo pomislek, češ ali je dolžan izpolniti ukaz, ko je vendar na meščen prav za prav le za čebele. Sedel je v senco in premišljeval kočljivo vprašanje.

Gospod je puhal za mizo sa po izza debelih ustnic pa gledal in čakal, da počne padati hruške. In ker je bil tak, da ni mogel biti nikdar trenutek brez dela, je predel čas. Napredel ga je spet vatev, dva, napredel tri, hruške pa so še zmerom mirno visele in se mu vablivo smejele skozi okno. "Ali bo kaj ali ne bo nič," je dejal in poklical lovca. "Lovec, stopi, stopi s puško za medvedom — tebe se boji —, naj mi že vendar potrese hruško, da bodo hruške padale!"

Lovec po vojaško pozdravi in strmo odkoraka. Zunaj pa sede na prag, potegne pipico iz žepa, kamor jo je bil v naglici vtaknil, si jo zapali in zamrma: "Zdaj je opoldanski premor in počitek; ni je postave, da bi me silila k delu." Tako je godrnjal, sedeč na pragu, in žulil svoj vivček, gospod pa je čakal za mizo in poželjivo gledal na hruško. Ali zaman. Lovec ni ustrelil medveda, medved ni potresel hrušk, hruške niso padale.

Gospoda obide žalost. "Tako je na svetu," vzduhne, "dobrota je res sirota. Kako krščansko ravnam z družino, v zahvalo pa še bore hruške ne dobim, če ukažem! Sami me silijo v strogošč." Pa poklikne palico. "Palica", ji zapove, "srce mi krvavi, toda ne morem drugače. Pojd in udarj loveca naj vendar že sproži na medveda, da bo komatinec potresel hruško, da bodo hruške padale."

Palica se do tal prikloni in zaplesče skozi vrata. Na pragu se spotakne ob loveca in telebi na vse štiri. Lovec jo pobere, strga prah z nje in jo vpraša, kam se ji tako mudi. "Eh," odvrne palica in malo sram jo je, "nadte me je poslal, ker ne strelija na medveda, ki naj potres hruško, da bodo hruške padale!"

"Saj nismo neumni," se zasmeje lovec, "da bi se pretepal, danes ti mene, jutri jaz tebe, kakor se bo sanjalo gospodu. Vsi smo ubogi sužnji in najbolje za nas je, da živimo lepo v slogi, vsi za enega, vsak za vse."

KAPITALIZEM**Ničesar ni superiorno razven pri primerjavi**

KO PRIMERJAMO stanje narodov in ljudi v anti-kapitalističnih deželah z varnostjo, prosperiteto, zadovoljstvom in dobrobitjem naših ljudi pod kapitalizmom v Zedinjenih državah, cenimo privilegijo, da živimo v kapitalistični, demokratični deželi.

Osnovni princip svobodnega, kapitalističnega sistema, ki smo si ga zgradili v naši deželi, nudi posamezniku, ki je pripravljen porabiti svoje talente do skrajnosti svojih moči in želi producirati—da si pripravi nekaj za investicijo v dom, v farmo, v hranilno vlogo, bonde in druge vrednostne papirje, za življenjsko zavarovalnino, za izobrazbo svojih otrok, in za udobnosti življenja—priliko postati kapitalist.

Tu navedena dejstva nam dajo globok vpogled v to, kaj je kapitalizem napravil in kaj dela za našo deželo in njeno ljudstvo.

Privatni kapital v obliki davkov in nakupov vladnih bondov Zedinjenih držav nam je omogočil potrošiti tristo trideset bilijonov dolarjev za izvedbo našega deleža pri načrtu za zmago v drugi svetovni vojni. To, seveda, je nevažno, ko pomislimo na zgube življenj in trajnih ter delnih poškodb, ki so jih naši mladenci utrpteli, in ki se jih ne da primerjati z dolarji.

Naša soudeležba v drugi svetovni vojni je nas pustila z narodnim dolgom, ki danes šteje dvesto sedemnajstdeset bilijonov dolarjev, ampak na kreditni strani vidimo, da je naš letni narodni dohodek, po tekoči lestvici, kos 90% našega skupnega narodnega dolga. Od tega skupnega narodnega dolga, je devetintrideset bilijonov dolarjev v zakladniških obligacijah, ki jih lastujejo vladne agencije, tako da je naš čisti dolg nekaj malega nad dvesto osemnajst bilijonov dolarjev.

"Free enterprajzni" sistem biznesa v Zedinjenih državah je na višku svojega obrajanja, nudec dvainštideset milijonom ljudi zaposlitev po najvišji plači na uro in fedenskem zaslužku, ki se ga je kdaj zaznamovalo. Delničarji in korporacije, potem, ko so plačali najvišje mirno-dobne davke v povoju letih, so imeli od svojih investicij najvišji zaslužek v zgodovini.

Naši farmerji so lansko leto iztržili za sedemindvajset bilijonov petsto milijonov dolarjev v gotovini, kar je največja vsota kdaj zaznamovana.

Skupno farmsko premoženje naše dežele znaša nekaj več kot stosedemindvajset bilijonov dolarjev, napram katere vsote je dolga za samo dvanajst bilijonov štiristo milijonov dolarjev. Tako posedajo naši farmerji nad 90% lastništva v njih farmah.

V ne-farmskih domovih, vključivši apartement poslopij z štirimi ali manj stanovanji, in vsi ocenjeni za ukupno vsoto dvesto bilijonov dolarjev, posedajo naši lastniki domov skupno za stooseminpetdeset bilijonov dolarjev—znatno lastništvo od 79 odstotkov.

Torej, kot rezultat prilik, ki jih nudi naš "free-enterprajzarski" kapitalistični sistem, imajo ljudstva naše dežele svobodno in čisto lastništvo svojih domov in farm ukupno za 83.4 odstotkov.

Naše ljudstvo ima za več kot stošest-in-trideset bilijonov dolarjev vloženih v vladnih bondih in hranilnih vlogah.

Dodatnih sedemdevetdeset bilijonov dolarjev imajo vloženih v komercijskih bančnih vlogah.

Naši možje in žene imajo šestdeset bilijonov dolarjev v gotovini investiranih v življenjskih zavarovalninskih policah.

Visok odstotek našega delovnega ljudstva je preskrbljen z brezposelностno zavarovalnino, podporami v slučaju bolezni in nesreč, z pokojnino, financirano po delodajalcih, delavcih in vladni. Drugi, ki niso kriti potom teh načrtov in se znajdejo v potrebi, so preskrbljeni po vladnih in socialnih agencijah.

Mi večamo naša prizadevanja za izboljšanje življenjskega standarda ljudstev z nizkimi dohodki.

Zedinjene države, z samo šest odstotkov prebivalstva na svetu in sedem odstotkov zemeljske površine, so pod svojim demokratičnim, kapitalističnim sistemom producirale, pred drugo svetovno vojno, sedemtrideset odstotkov izdelanega blaga na svetu, ampak kar je bolj važno, se je devetdeset odstotkov tiste produkcije porabilo v okomu njenih moja. Danes produciram nad petdeset odstotkov blaga, ki ga je izdelanega na svetu, od katerega gre znaten odstotek drugim deželam.

Kapitalizem podpira svobodo češčenja in nudi večje izobraževalne prilike na ta način, da stalno daje več in več podpore dvem stvarem, od katerih je naša demokratična, kulturna civilizacija odvisna—duševni in izobraževalni vrednoti.

Mi imamo trajno investicijo v cerkve in šole, znašajočo osemnajst bilijonov petsto milijonov dolarjev in trošimo letno osem bilijonov dolarjev za verske in izobraževalne svrhe.

Število članstva v cerkvah se veča mnogo hitreje kot pa se veča prebivalstvo, in pri naših nedeljskih verskih naukah še hitreje.

V zadnjih tridesetih letih, se je vpisovanje v osnovne šole povečalo za 13.5 odstotkov, vpisovanje v višje šole za 146.1 odstotkov in vpisovanje v kolegije in univerze za 351.6 odstotkov.

Stroški naših javnih šol za vsakega vpisanega učenca so se zvišali od \$48.02 v letu 1920 na \$132.06 v letu 1947, ali za 175.0 odstotkov.

Iza 1920 se je prebivalstvo naše dežele povečalo za 43 odstotkov, investicija v opremo za šole in kolegije pa se je povečala za 571 odstotkov.

Iza početka našega industrijskega in znanstvenega razvoja v zgodnjih 1800 letih, je kapitalistični sistem, vsled posameznikove prostosti, iniciative in iznajdljivosti, dal svetu več življenjskih udobnosti in ugodnosti, kot pa jih je človeštvo prejelo v prejšnjih 5,000 letih civilizacije.

Pod tem sistem je naše ljudstvo kot celota, srečno in združeno, svoj kapital veča in veseli se popolnejšega duševnega, kulturnega in gmotnega življenja.

Danes je naše znanstveno in industrijsko znanje in izkušnja v različnih panogah mirne aktivnosti na razpolago ostalem svetu, in v tem oziru smo se pridružili drugim enako mislečim narodom, da prispevamo našo pomoč tehničnemu delu programa Združenih narodov.

Noben narod, noben posameznik, nobeno podvzetje, nobena privatisacija ali javna inštitucija, noben program za dobrobit ljudstva ne more napredovati brez kapitala.

Dolžnost slehernega posameznika je, da prispeva k ohranitvi, protekciji in izboljšanju naše demokratične civilizacije na podlagi, ki je trdna in pravična napram vsem ljudem.

predsednik odbora,

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

"Ne razumem postav," potrdi palica, "ali zdi se mi, da prav govorиш. Sploh imaš ti lepšo brado kakor pospod."

In gospod je čakal in čakal, predel je čas in požiral sline. Ali nič se ni zganilo. Hruške so mirno visele pred oknom, medved ni potresel drevesa, lovec ni sprožil v medveda, palica ni nasklestila loveca. Tedaj se je gospod razsrdil. "Glej, glej," je dejal, "družna se mi torej očitno upira. No, počakaj, drhal, jaz ti posvetim! Ogenj, ukažem ti, pojdi in brez usmiljenja ožgi palico, da bo palica udarila po lovecu, da bo lovec streljal na medveda, da bo medved potresel hruško, da bodo hruške padale!"

Ogenj se prikloni tako vdano, da obližne tla, in žvigne iz sobe. A glej, izpred vrat opazi, kako se objemajo drevo in medved, in v lovec in palica pa si privsegajo večno prijateljstvo. To ga tako ogreje, da skoči na klop in s plamenečo besedo iskreno nazdravi vročemu bratu:

ljubu, ki žari vsem v vnetih srčih.

Gospod pa je čakal tako dolgo, da je napsled obupal. Vstal je, odpril vrata in stopil na prag. Stopil je na prag in potegnil sapo—ali ni mu bilo treba kaj reči: ogenj ga zagleda, šine s klopi, smukne zbgan sem, si-kne tja, osmodi palico, da lopne prestrašena po lovecu, puška poči in pogodi gospoda v nogu, medveda v šapo, kosmač zatutli, se zaleti v drevo in hruške se usujejo. Prek njih pa se dreve medved in lovec, palica in ogenj in gospod; v hipu so pomendrane, ogenj švigne na streho in jo zapali, vsa družina pobegne, ostaneta le še gospod in hruška.

"A tako?" se je začudil stari mož in povprašal, kako naj naredi.

"I, glejte si no, razdelite tovor žita na pol in vsako polovico stresite na eno stran bisage. Polovico laže boste nosili."

Drugo pot je kmet res takonaredil, laže je nosil, polovico laže.

"Le komu si nasedel?" so mu dejali sosedje, ko so ugledali to novotarij.

To je res, toda pomislite, kje bi bila potem ta storija?

SEDEM DEBELIH . . .

Vas Mokrače leži v hribih in od tam še ni šel nične nikamor in nikoli po svetu. Zato imajo Mokračah navade iz davnih let sem.

Pred leti je prišel skozi vas popotni človek iz doline in je dejal enemu izmed vaščanov, ki je nesel v mlin: "Oča, to je čisto odveč breme, da nosite v bisagi žito, na drugi kamen. Le stari mož ni delal več tako."

Mokračarji so dobili spet priliko, da so se razjezili nanj, ki je silil v novotarij. Toneta, svojega sina je zapisal v kmetijsko šolo.

"Križ božji! Spet nori! Fant se bo šel k škricom učit še kmetovanja. Kako naj ga gospoda uči kmetovanja, ko ima opravka le z búkvami . . ." so večnali in togotili hribovci.

Tone pa je bil v šoli priden.

Ko je prišel domov, je prijet kmetovanje v svoje roke. Vaščani, ki so ga od pomlad pa čez

poletje prezirljivo zbadali z zaničljivim pridevkom "šolan kmet," so na jesen umolknili.

Strebarjeve njive so dale najlepši pridelek. Toče je znal praviti njive, pravilno je znal gnojiti in obdelovati. Pa tudi semena je izbral taka, da so zato zanimali za številke in račune, dasi se je naučil brati in pisati še s 30. letom. Leta 1892 so se čudili njegovemu hitremu računanju učenjaki francoske akademije znanosti. Leta 1902 je bil v Philadelphia, kjer je v hitrosti računanja prekobil 27 računskih strojev. Na primer, na vprašanje, koliko minut je v 11 letih 1 mesecu in 2 dneh, je odgovoril pravilno v 40 sekundah. Vprašanje, koliko minut je v prestopenem letu, je odgovoril v 9 sekundah. Vprašanje, na kakšen dan pride četrtek julij, če se prestopno leto začne na petek, je odgovoril v 3 sekundah. Cudoviti računar Inaudi je bil svetovno znan in je bil sprejet v avdijenca pri mnogih vladarjih.

CUDOVIT RACUNAR

V svoji skromni vili blizu Pariza je nedavno v starosti 83 let umrl Jacques Inaudi, ki je imel čudovite zmožnosti računanja na pamet. Inaudi, ki je bil sin revnih staršev v severni Italiji, se je že s petim letom začel zanimati za številke in račune, dasi se je naučil brati in pisati še s 30. letom. Leta 1892 so se čudili njegovemu hitremu računanju učenjaki francoske akademije znanosti. Leta 1902 je bil v Philadelphia, kjer je v hitrosti računanja prekobil 27 računskih strojev. Na primer, na vprašanje, koliko minut je v 11 letih 1 mesecu in 2 dneh, je odgovoril v 40 sekundah. Vprašanje, na kakšen dan pride četrtek julij, če se prestopno leto začne na petek, je odgovoril v 3 sekundah. Cudoviti računar Inaudi je bil svetovno znan in je bil sprejet v avdijenca pri mnogih vladarjih.

—NOVA DOBA

Straight From Washington

By Stephen M. Young
Congressman at Large—
Ohio

WASHINGTON.—Should the national defense spending be paid for on a pay-as-you-go basis?

This Administration has increased taxes in order to do just that. We shall provide an excess profits tax against abnormal corporate profits to bring in around 5 billion dollars' additional revenue each year.

Splendid Law
Sixteen years ago when it was first proposed that depositors who had suffered so terribly during the depression years should have their deposits guaranteed, the program was denounced as statism and socialism.

By recent act of Congress, the Federal Deposit Insurance Corporation now insures 10 thousand dollars maximum individual savings deposits. This great Federal agency was created by sponsorship of Franklin D. Roosevelt. No insured bank has failed with six years. During the depression years, 9,976 banks failed with in a few short years. Strange as it may seem, bankers now praise President Roosevelt for proposing guarantee of bank deposits.

The 1936 Republican presidential candidate, Alfred M.

London, said "Federal guaranty of deposits will destroy the entire banking system," and the National Association of Manufacturers denounced this program as "laying a needless burden on sound banking." In 1932 thrifty bank depositors lost three billion five hundred million dollars of their savings. Not one depositor in an FDIC insured bank has lost a penny of savings. In 1932 there were as many as three thousand bank failures in one month. There has not been one bank failure during the entire Truman administration.

Thrifty Flag Waver

It is patriotic to have an American flag on hand. However, it is suggested that you postpone this purchase for 60 days. Your flag may be outmoded if you don't. Yes, there is real prospect that the United States Senate will approve the bills to grant statehood to Hawaii and Alaska. We in the House of Representatives have passed bills granting statehood.

Republican senators favor statehood for G.O.P. Hawaii.

Democratic senators favor statehood for Alaska, safely Democratic.

"Christmas Echoes"

"Christmas Echoes" is a program sponsored by the Cleveland Chapter of the Composers, Authors and Artists of America. This organization is a group of persons actively engaged in creative work in the fields of art, literature, music, and sculpture. For our December program it has been our aim to utilize the creative talents of the various nationalities in our city in a co-operative venture of sharing at the Christmas season.

At least 12 different nationalities will be represented in dances, singing, customs, folklore and exhibits. Much of the

program will be presented in colorful costume.

Jane Caldwell Hamburger, dramatic interpreter and director, will co-ordinate the various parts of the program in such a way that we hope "Christmas Echoes" will linger throughout the year. Ruth E. Frisbie, an artist, will be in charge of the exhibits in Craft and Art. Esther H. Wolfe is chairman.

We believe that a candle shines no less brightly because it is shared. We would like to have any who are interested in catching a glimpse of our city in its creative mood to be our guests on Thursday, December 26, 1951 at the Higbee Auditorium at 2 o'clock.

"Christmas Echoes" Committee:

Charles & Olga Slapnick FLORISTS
Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths, Potted Plants and Flowers for all Occasions
6028 ST. CLAIR AVE.
EX 1-2134

NOTICE

You can pay Gas, Water, Electric and Telephone bills every day at the office of:

Mihaljevich Bros. Company
6424 ST. CLAIR AVENUE
With our Special Money Orders you can pay all other bills, such as doctors, hospitals, rents, stores, etc. Office hours: 9 a.m. to 6 p.m.

Select Xmas

For YOUR MAN

Norwood Men's Shop, Inc.
JOHNNY KOVACIC, Pres.
6217 ST. CLAIR AVE.

BEROS STUDIO
6116 ST. CLAIR AVENUE
TEL: EN 1-0670

For the Best in Photography, Weddings in Studio, Candid in Church and Home. Satisfaction Guaranteed. Amateur Finishing Expertly Done — Popular Prices
Merry Christmas and Happy New Year to All!

MERRY CHRISTMAS &
HAPPY NEW YEAR!

FROM THE

MERRY MAKERS' CAFE
4814 Superior Ave.
FRANK SODNIKAR, Prop.

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Avenue
Henderson 1-5311-12

ENGLISH SECTION

FRIDAY
DECEMBER 22, 1950

WEDDING BELLS

Knaus-Mavko

Miss Ann Mavko, daughter of Mr. and Mrs. Val Mavko of Madison, Ohio, became the bride of Mr. Frank E. Knaus on Saturday, December 9th. The wedding ceremony was performed in St. John's Cathedral.

The newlyweds are making their home with the groom's parents, Mr. and Mrs. Frank Knaus of 22701 Nicholas Avenue.

Congratulations!

ENGAGED

Mr. and Mrs. John and Katie Jacob of 19310 Muskoka Avenue, are announcing the engagement of their daughter Justine Marie, to Mr. Edward Ozanic, son of Mr. and Mrs. George and Olga Ozanic, 6813 Bayliss Avenue.

IN CLEVELAND CLINIC

Mr. Mike Mikar of Gowanda, New York, is confined to Cleveland Clinic, where he underwent an operation. Friends may visit him.

DUES COLLECTION

Secretaries of lodges in the St. Clair Area, will collect dues this evening in the lower hall of the Slovenian National Home on St. Clair Avenue.

CONVALESCING

Mrs. Josephine Bohinc, 15903 Arcade Avenue, underwent an operation in Glenville Hospital, where friends may visit her.

Convalescing after a recent operation in Mt. Sinai Hospital, is Mrs. Anna Novine of 19302 Keweenaw Avenue. Friends may visit her.

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45th ST.—HE 1-3023

SOUND SYSTEM

INDOOR—OUTDOOR

Expert Repairing on all Makes

of Radios

Tubes, Radios, Rec. Players

All Work Guaranteed

IN U. S. ARMY
On December 4th, Tony Bostjanac Jr., of 8120 Crumb Avenue, left for the service. He is stationed at Camp Breckinridge.

EN ROUTE TO

JUGOSLAVIA

Last Friday, Mr. and Mrs.

John and Frances Tomisch of

693 East 160 Street, left on the

Queen Mary, for a visit to their

native Jugoslavia. They will

visit relatives for the first time

in 35 years.

SEASON'S GREETINGS!

NORWOOD DRUG

SUCCESSORS TO TOEDTMAN & FOLLIS

Superior at 65th St.

Pharmacist on duty at all times

HE 1-1035

THE CLEVELAND TRUST COMPANY

THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

FOUNDED 1854 EVERY BANKING SERVICE

FOR ALL THE PEOPLE

INDEPENDENCE 3-9682

MONDAY, DECEMBER 25th, 1950

Slovenian Home, Holmes Ave.

MUSIC BY JOHNNY PECON'S ORCHESTRA

8:00 p.m. till ??

ADMISSION 75c

SEASON'S GREETINGS

PEOPLES BAKE SHOP—Carries fine line of cakes. Wedding and party cakes our specialty. Extends season's greetings and solicits your 1951 business. 3512 W. Irving Pl.

Alasade 5-7086

LOWREY'S PRODUCTS—Specializes for weddings, parties and banquet service. All occasions. Extends season's greetings and solicits your 1951 business. PULLMAN 5-1088

FRANK K. MILLER—General insurance broker. Ready and willing to serve you in 1951. Extends season's greetings. 2925 S. 49th Avenue, Cicero, Ill. — Olympic 2-0882.

SEASON'S GREETINGS
To My Constituents and Friends
County Recorder of Deeds
ALOYSIUS A. MAZEWSKI
Veteran and Lawyer
Your Friend

ODDO'S LOUNGE
OFFERS GOOD RECREATION
And Extends Season's Greetings
7141 W. IRVING PARK
Avenue 3-0776

C & M LIQUORS—Carries finest liquors and best in television, extends season's greetings to all. 3502 W. Diversey. CApital 7-8321

THE DWYER TAP—Offers good recreation. Carries finest wines and liquors. Extends season's greetings to all. 6334 W. Diversey. MErrimac 7-9580

CALLAS SWEET SHOP carries finest homemade ice cream and candy. Open 6 a.m. - 1 a.m. Extends season's greetings to all. Looks for your 1951 business. Wentworth 6-0010

PILSEN RECREATION — Fine place to enjoy yourself. 12 Brunswick alleys. Air-conditioned. We extend season's greetings. SEELEY 3-9723

Schmidt's Quality Bakery
SOUTH SIDE
Specializing in Wedding and Party Cakes
Delicious Whipped Cream Products
Extends Season's Greetings to All
5530 S. ASHLAND
PRespect 6-1485

SEASON'S GREETINGS
FROM
M. A. Miller
Funeral Home
Prompt Day & Nite Service
Anywhere
3314-16 W. ARMITAGE
SP 2-4774 or CA 7-0915

Franks Television and Radio Shop
CALL IN PERSON

WISCONSIN PRODAJA moderno opremljeno mlekarstvo farmo 380 akrov — 280 akrov obdelovane zemlje; moderno opremljeno mlekarstvo—dobra in rodovitna zemlja; moderna hala s 6 sobami, preproge, ognjšče, lepo delana kuhinja, velika slikovita okna, ki gledajo na park, garazna poleg.

Poleg je dodatna stanovanjska hala. V bližini mestni katerki so tovarne in kolegij in ima 50.000 prebivalstva. Izvrstna prilika za razstavljanje zemljišča. Prav dobra prilika za počajnega kupca. Cena 375.000.

Sigurna investicija v zemljišče, na kateri si lahko ponosni. Vzame se v zamenjo hotel, apartmet poslopje ali bizenes v Wisconsinu ali kateri drugi državi.

Za podrobnosti pišite ali se zgradite pri:

A. J. HEBERLEIN
McKinley Rd., Eau Claire, Wis.

ATTENTION!
BY OWNER

In Northern Wisconsin district—a money maker throughout the year, for sale: "THE BRIDGE" one of the finest cocktail bar-restaurants in vacation land district. Open throughout the year, best fishing and hunting, near the door on Highway 51, just opposite Wisconsin River at Tomahawk. Only three years old. Fireproof building, including big modern restaurant and cocktail lounge on the first floor with spacious living quarters, 2 large bedrooms. The building has five big Thermopane picture windows overlooking Wisconsin river. Oil heat. Big parking grounds. Ideal spot. Excellent profits serving dinners and drinks. Price for all only \$49,000. The buy of your lifetime.

You are invited to investigate this.

For all particulars, write or call

LES VERLAINE
Tomahawk, Wisconsin
Tel.: 151

Loyalites' Annual Xmas Dance

MONDAY, DECEMBER 25th, 1950

Slovenian Home, Holmes Ave.

MUSIC BY JOHNNY PECON'S ORCHESTRA

8:00 p.m. till ??

ADMISSION 75c